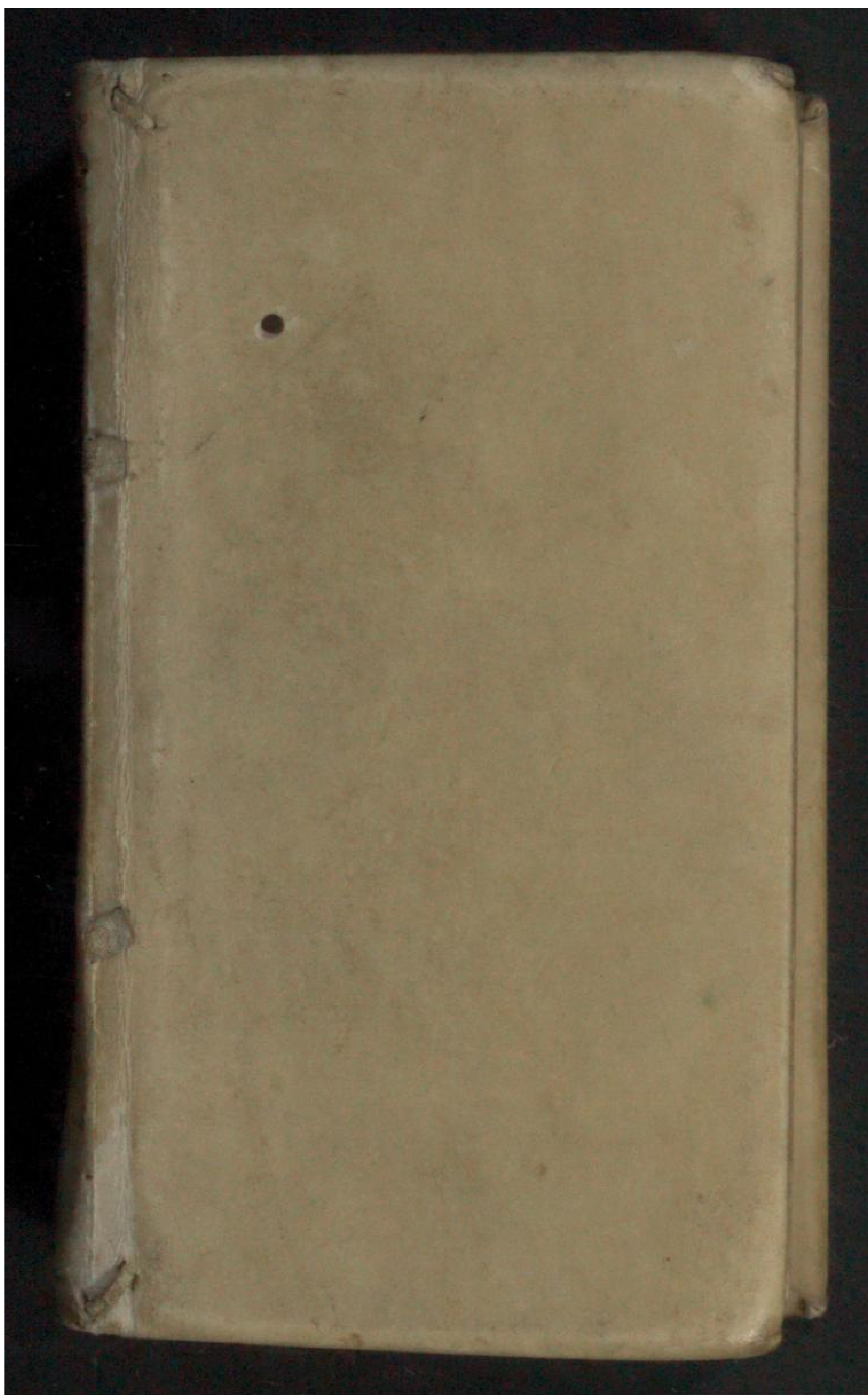
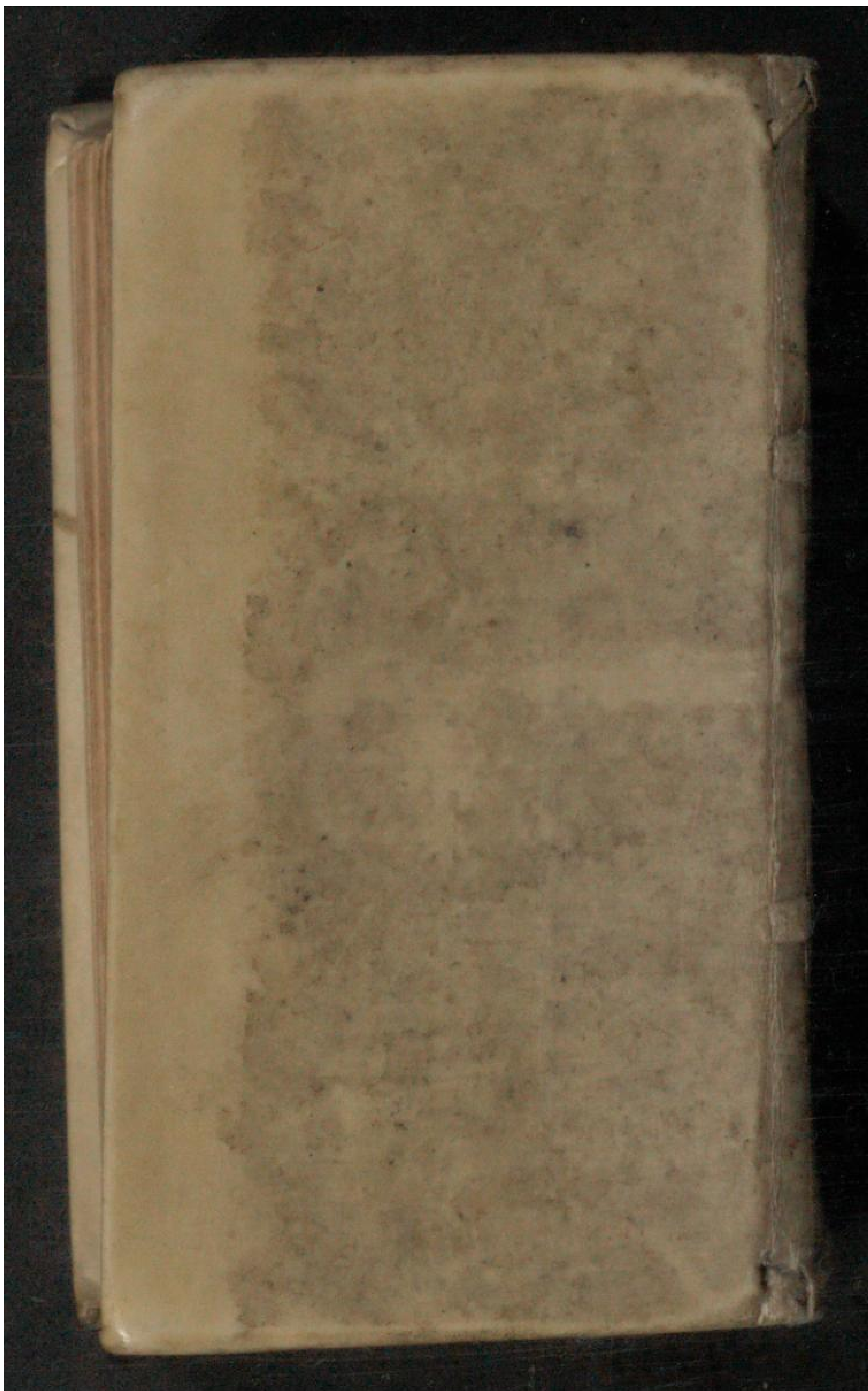

PETRONIUS
Satiricon

JOHANNIS BOSCHII

IN

T. PETRONII ARBITRI SATYRICON

NOTÆ.

AMSTELÆDAMI

Apud ADRIANUM GAESBEQUIUM.

cIↃ IↃC LXXVI.

KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK

JOHANNIS BOSCHI IN PETRONIUM NOTÆ.

Cap. 1. *Um alio genere*] *Cum alio genere* Manuſcripti codices. Nob. Nicolaus Heinſius legit, *Tum alio genere*: Pars enim eſt Encolpianæ declamationis, in porticu habitæ, in qua videntur præceſſiſſe nonnulla in cauſidicos illorum temporum ac oratores dicta, à quorum vitiis carpendis ſe continuiſſe noſtrum, ex propoſito hoc agentem, ut cujuscumque ordinis ac profeſſionis hominum peccata tangat, non ſit veriſimile.

Et ideo ego adoleſcentulos exiſtimo] τὸ *ego* non agnoſcit vet. cod. neque id abhorret: ſic enim infra Quartilla cap. 17. *Et ideo medicinam ſomno petii.*

Et tyrannos] Rectius legas cum Leid. Cod. *Sed tyrannos*.

Sed responsa in pestilentiam data] *pestilentia* Traguriensis codex & meliores.

Cap. 2. *Pace vestra liceat dixisse*] Hoc est, venia; quas voces conjungit Arnobius lib. I. adv. Gent. *Cum pace hoc vestrâ, & cum bona venia dixerim.*

Et ne poëtas quidem] *Et ne poëtas quidem solum* Leid. cod. probè.

Cap. 3. *Quam quod*] *quam id quod* Leid. & Trag. cod. melius.

Cap. 4. *Spes quoque suas ambitioni donant*] Sic omnino legendum. *Spes* ipsos hîc liberos vocat, ut sæpe Auctores, propter spem scilicet quam de liberis habent parentes. Sic apud Silium Italicum ad filium suum Annibal: *spes ô Carthaginis altæ.* Et apud Virgilium ad Turnum filium Amata regina:

——— *Spes tu nunc una senectæ,*
Tu requies miseræ. ———

Tueris induunt adhuc nascentibus] Sic meliores. *Innocentibus* unus ex scriptis. Pontanus & Gruterus legunt *pascentibus.* Alii *lactentibus*, aut *dentientibus*, aut *vagientibus*, alii denique *crescentibus*: frustra. Nil muto, optime *nascentibus*, hoc est infantibus admodum; quomodo apud Cic. II. Acad. Quæst. lib. cap. 5. *Quòd si illi tum in novis rebus, quasi modo nascentes hæsitaverunt, nihilne tot seculis summis ingeniis, maximis studiis, explicatum putamus?*

Miti-

Mitigarentur] *irrigarentur* Leid. cod. & tres alii. Doctiss. M. Oeveringius putat legendum esse *initiarentur*.quia paullò post sequitur, *diu audirent*, quod Pythagoricum silentium spectare videtur.

Ut quod vellent imitari] *ut quam* vet. cod. malim *quem*, quod in aliis.

Quod quisquis perperam discit] Lege cum Trag. cod. *quod quisque perperam didicit*. *Quisque* etiam agnoscit Leid. cod.

Schedium Lucilianæ humilitatis] *Studium Lucilianæ vel improbitatis vel humilitatis* Leid. cod. unde Nob. Heinsio legendum videbatur: *schedium Lucilianæ humilitatis proparatum*, &c.

Cap. 5. *Artis severæ*, &c.] Totum carmen hoc mirificè mendosum, ut Petroniana omnia, quod ita emendatum ac pristino nitori restitutum debes, Candide lector, illustri Nicolai Heinsii ingenio. Primo versu transponendæ voces ut constet numerus,

Amat severæ si quis artis effectus,

tum pro iis, quæ mox subsequuntur, & variis conjecturis tentata sunt jampridem, repone,

——— *prius mores*
Frugalitatis lege poliat exacta.

Sequitur paullò post,

Nec perditis addictus obruat vino
Mentis calorem,

quod ab Arbitri manu profluxisse, præsertim cum varient ac turbent codic[es] scripti, vix videtur. Perditorum enim hominum consuetudinem non tantum studioso literarum ac artium bonarum, se[d] honesto cuicumque fugiendam esse qui[s] nescit? In Traguriano *Nec perdictis abd[i]tis*. In aliis exemplaribus haberi monen[t] homines eruditi, *perdictis addictus* vel *ab[]ditus*. Franciscus Daniel è suo codice *Nec prædictis addictus*. Unde minima mutatione concinnari potest, *Nec prædii[s] abductus*. Certè *addictus* cum mox infra repetatur denuo importunè, hoc loco tolerari vix potest. *Abductus*; à studiis nimirum. Quomodo veteres frequenter locuti, Cicero in primis ac Terentius. Tale est Tullianum illud epistolis ad Q. Fratrem, *Abduco me ab omni reip. cura*. Cæterum secessus prædiorum uni otio, studiis promovendis perquam inimico, ut plurimum dicatus, quod Genio compotationibusque ac venatui illic indulgerent. Unde *rus geniale* apud poëtas frequenter occurrit. De compotatione rem & Arbiter hic loci tangit, qui nullis deliciarum illecebris avocari aut interrumpi studia patitur. Sed iis assidue inhærendum monet. Subjungit mox noster,

——— *neve plausor in scena*
Sedeat redemtus histrioniæ addictus;

quæ

quæ & ipſa æque mendoſa ſunt. Inter avocamenta ſtudiorum rectè recenſet Arbiter vitam aulicam, cœnas magnatum, ſeceſſum ruris, ac ſpectacula urbana, quæ multum temporis auferebant. De Spectaculis ac ludis hiſtrionicis nunc agit loco poſtremo. Sed in *ſcena* ſpectatores non ſedebant. Deinde cur *redemtos* eos vocat? Redemti enim propriè ſervi homines, hoc eſt hiſtriones ipſi. Lege ſic totum locum,

Nec prædiis abductus obruat vino
Mentis calorem, neve plauſor in ſcenam
Sedeat redemtis hiſtrionicam addictus.

Addictus ſpectator & obnoxius ſedebat redemtis in ſcenam hiſtrionicam, hoc eſt, ut dicebam modo, ipſis hiſtrionibus, quorum opera ad hoc ipſum redimebatur, præterquam quod ſervilis eſſent ac viliſſimæ conditionis. Verſu 13.

Mox & Socratico plenus grege, mittat habenas]

Tò *grege* non exhibetur in ſcriptis, quorum plerique, *plenus immittat habenas*. *Immittere habenas* elegans & poëtis uſitatum. Neque eſt, quod quem ſyllaba præter legem metricam producta offendat, cum in hiſce talibus frequens ſit Maro & ipſe. *Socratico* refer ad *fontem*, quod proximè præceſſit. Nam ut Homerus poëtarum fons dictus antiquis, ſic

Philoſophorum Socrates. Exemplis haud paucis id confirmari poſſet, ni ſtuderemus brevitati. ỳ 15.

Hinc Romana manus circumfluat, & modo Grajo
Exonerata ſono mutet ſuffuſa ſaporem:

Locus turbatiſſimus: hæc enim, ut nunc leguntur, nil ſani aut Latini præ ſe ferunt. Feſtinans Librarius videtur omiſiſſe τὸ *ora* quod cognatio literarum in *Graio* & in *exonerata* abſorpſerit; ut dediſſe videatur Petronius,

Hinc Romana manus circumfluat, oraque Graio
Exonerata ſono mutent ſuffuſa ſaporem:

Vel *Exonerante ſono*. Os ſapore Graii ſermonis ſuffuſum Latinè omnino & eleganter dicitur, ut *os ſuffuſum veneno*, & *rubore* Naſoni. Hinc patet quod Quintilianus aliique veterum confirmant, Romanos in ſcholis auſpicatos ſtudia, a Græcis litteris, & quidem poëticis, atque ab ipſo Homero. verſu 17.

Interdum ſubducta foro det pagina curſum,
Et fortuna ſonet celeri diſtincta meatu.

Æquè hæc inquinata ſunt. Fortè,

Interdum ſubducta foro det pagina verſum,
Et furtiva ſonet celeri diſcincta meatu.

Ut

Ut *pagina discincta* opponatur legibus metricis alligatæ & poëticæ, cujus prior versus meminerat. Nam τὸ *cursum* nihili est: ni *cursim* mavis, ut schedia properata, in quibus monet non esse diu inhærendum, intelligantur. Atque ita *discincta pagina* possit etiam capi pro excurrente in varia argumenta. versu 19.

Dent epulas & bella truci memorata canore,
Grandiaque indomiti Ciceronis verba (minentur.

Dein epulas codices nonnulli. *epulas* autem pro quacumque poni tragœdia contendunt. Sed ut demus in Tereo ac Thyeste tragœdiis locum fuisse epulis, ut fuit, an ideo in omnibus Tragœdiis epulæ instructæ, aut epulæ pro Tragœdiis sumendæ? Haud opinor. Multo minus Arbitrum velle ut in epulis describendis, hoc est argumento ludicro, adolescentes exerceantur, quos artis severæ seriæque studiis imbutos cupit. Quid igitur? Censeo scribendum,

Dein det epos, det bella truci memorata canore,
Grandiaque indomiti Ciceronis verba (minetur.

Referenda enim hæc quoque ad *paginam*, quæ proximè præcesserat. Epici autem carminis præcipuum argumentum esse bella nemo diffitebitur.

Cap. 6. *Nec quo loco stabulum esset*] τὸ loco

loco Doufæ P. conjectura eft quam nullus codex agnofcit. *Quia nec quo f. e.* Leid. cod. malit Nob. Heinfius *nec quà f. e.* optimè fic Propertius lib. 1. Eleg. 1.

Quà non ulla meum femina norit iter.

Virgil. Eclog IX.

——— *quà fe fubducere colles*
Incipiunt.

Horat. lib III. od. 3.

——— *quà medius liquor*
Secernit Europen ab Afro:
Quà tumidus rigat arva Nilus.

Donec in curfu fatigatus] Mallem cum Leid. cod. *donec & curfu fatigatus*, fequitur enim *& fudore jam madens*.

Cap. 7. *Et Rogo*] *Te rogo* Leid. cod. & quinque alii, probè: venuftam hanc & rogantium & adeuntium formulam perperam hic mutarunt nonnulli, quâ fæpè aliis tamen locis nofter ufus eft. Etiam Plautus Pfeud. Act. IV. Sc. II. ℣. 15.

Ecquem in angiporto hoc hominem tu novifti? te rogo.

Vetus infcriptio, quam ex Jofephi Scaligeri MSS. quæ intra Leidenfis Bibliothecæ penetralia affervantur, defcripfi:

LAGGE FILI
BENE QUIESCAS
MATER TUA ROGAT
TE UT ME AD TE
RECIPIAS. VALE.
P. Q. XV.

Divinam.] *ducturam* Leid. cod. pro diversa lectione.

Video quosdam inter titulos, nudasque meretrices] *Internuculos* Leid. cod. *intesticulos* vet. cod. Legit Nob. Heinsius *video quosdam inter hystriculos*, h. e. pueros stupratos, & jam propter ætatem absoletos; aut ut cum nostro loquar, stupro liberos ac ingenuos, quorum anni ad tesseram venierunt. Nam & hi, æquè ac meretrices, in lupanaribus prostabant. Calpurnius Ecloga VI.

> ——— *pallidus alter*
> *Venit, & hirsuta spinosior hystrice barba;*
> *Candidus alter erat, levique decentior ovo.*

Et Festo hanc vocem reddendam esse me docuit vir Illustris, quam perperam ut solet alias mutilator iste Paullus exscripsit *Hircipili*: legendum itaque, *Hystriculi, durorum pilorum homines.* Atque sic scribendum existimo apud Arnobium lib. V. adv. Gent. ubi *istriculi* M S. cod. *Facit sumere*, inquit, *habitum puriorem, & in speciem levigari nondum duri atque hystriculi pusionis.* Non ignoro hic CL. virum ad Tertulliani Pallium aliter sentire.

Imo jam serò intellexi] *imo jam serò sensi intellexi* Leid. cod. quo duplex scriptura codicum vetustorum designatur.

Cap. 8.

Cap. 8. *Et ducem se intineris*] *Et se ducem itineris* Mem. cod. rectè.

Per amfractus deinde] *dehinc* Leid. cod. placet.

Cap. 9. *Extersit*] In aliis *expressit*. utraque lectio tolerabilis; possit enim illa Ovidii & aliorum, hæc verò ipsius Terentii defendi. Forsan Gitona puer, meretricum more, quæ decenter coactis oculis lacrymare didicerunt; etiam lacrymas ad ostentationem doloris exprimere voluit.

Cujus ne spiritus] ad Leid. cod. oram Josephus Scaliger *nec*, probè.

Cap. 10. *Diducerem*] Scribe *deducerem* cum Leid. cod. hoc est, agerem quæ solitus, ut interpretatur CL. Gronovius lib. II. Observat. cap. X.

Cap. 11. *Invenit me cum fratre ludendem*] Sub fratrum sororumve nominibus, amasios amasiasve olim suas intelligebant veteres; ut hic noster, & multis aliis in locis. Qua de re sic Minutius Felix. *Occultis se notis & insignibus noscunt, & amant mutuò penè antequam noverint: passim etiam inter eos quædam libidinum religio miscetur: ac se promiscuè appellant fratres, & sorores, ut etiam non insolens stuprum intercessione sacri nominis fiat incestum. Ita eorum vana & demens super-*

stitio

ſtitio ſceleribus gloriatur. Tibullus lib. III. Eleg. I.

Hæc tibi vir quondam, nunc frater, caſta Neræa,
Mittit, & accipias munera parva rogat.

Veſticontubernium] Lege *Veſtæ contubernium* cum Pithœi, Sambuci, Memmii aliisque optimis codicibus: ut præcedenti ironiæ reſpondeat, qua Encolpium *fratrem* ſcilicet *ſanctiſſimum* appellarat Aſcyltos.

Cap. 12. *Splendida veſtis poſſet adducere*] *Splendor veſtis* vet. & Leid. cod. pro diverſa lectione. Mallet hic Nob. N. Heinſius *inducere* hoc eſt, fallere: ingenioſè, ut ſolet.

Sine aliquo motu] *metu* quatuor codd.

Cap. 13. *Querebar*] *querebatur* Mem. cod.

Cap. 14. *Regnat*] J. Scaliger ad Leid. cod. oram notarat, al. *pugnat*. V. C.

Ipſi qui Cynica t. t. cæna] *Cera* Leid. cod. *pera* hic legendum eſſe me docuit Nob. Heinſius. Supra cap. 11. *Sed lorum de pera ſolvit.* Infra cap. 77. *Non me hercules peram iſtam diu ferrem.* De quo loco vide Notas. De *pera Cynica* res eſt notiſſima.

Sed præter unum dipondium ſicel lupinoſque quibus deſtinaverimus, mercari.] mirè hic

rè hic variant ſcripti. Lege, *ſed præter unum dupondium, quo cicer lupinoſque deſtinaveramus mercari.* Sic hunc locum emendaverunt & Anonymus in MSS. juxta Douſæ P. manum ad editionem Tornæſianam; quo ante me codice præſtantiſſimi viri Theodori Hillensbergii beneficio uſus eſt M. Hadrianides, qui illum (Anonymum dico) malè omnibus locis, ſcripturæ ut hariolor imperitia, Petrum Scriverium appellat. & CL. Gronovius lib. IV. de Pec. vet. cap. XII. quem adi. *Cicer* & *Lupinus* tenuiorum eſca fuere, qualis erat Cynicorum victus. Præter Horatium & Martialem has ipſe voces conjungit Noſter in Frag. p. 130. Ubi Trimalchioni dicit Hubinnas, quid habuerit in cœna. *Itaque*, inquit, *de ſcriblita quidem non minimum edi, de melle nuſquam tetigi: circa cicer & lupinum; calvæ arbitratu, & mala ſingula* &c. Sic huic loco medicinam facit Illuſtris Heinſius. *Calvæ* enim vox ut ille me docuit, non hic proprium cujuſdam feminæ nomen eſt, ſed nuces ſunt, ut ex Catonis de R. R. lib. cap. 8. diſcere eſt: ubi *nuces calvas* inter alia earum genera nominat.

Itaque ne interim] *Viritim* opt. cod. quod omnino cum J. Scaligero probandum.

Cauſa noſtra, & conciones] *Cauſa nam &*

& conciones Leid. cod. Lego, *caussa nostra, nam & conciones.*

Cap. 15. *Deposita vestis*] *Deposita veste is* Scaliger ad Leid. cod. oram.

Casus adjuvit] Infra cap. 62. *Contentus sum si nos descendentes adjuverit casus.* Frontinus lib. II. Strat. cap. 5. ex 30. *Casus adjuvit Lucullum.*

Calliditate] Emendat Oeveringius noster *caliditate.*

Cap. 16. *Sera sua sponte*] *Sera jam sua sponte* Mem. cod.

Reclusæque subito fores.] *remissæque* Leid. & Trag. cod. melius.

Sacra ante cryptam] *Sacram ante cryptam.* Leid. cod. non malè, hoc est, ante hac inviolatam: τὸ *antè* adverbium est, teste Gronovio lib. I. Observ. cap. 15. legit Nob. Heinsius *sacra ante cryptica.*

Cap. 17. *Articulorum strepitum*] melius *crepitum*, quod Ciceronis, Propertii, Martialis, Senecæ & aliorum exemplis tueri posset: etiam ipsius Arbitri, nam cap. 27 *Trimalchio*, inquit, *lautissimus homo digitos concrepuit.*

Aut ubi fabulas & antecessura latrocinia didicistis] *Aut ubi fabulas etiam a l. d.* Leid. cod. transpone vocem (indicante Nob. Heinsio) & scribe: *aut ubi & fabulas antecessura l. d.*

Ætate magis vestra commoveor] *Vestræ* Mem.

Mem. cod. non malè, ut eleganter sub audiatur *causa*.

Monstrata subtilitate] *Salubritate* legi Nob Heinsius, optimè. Infra cap. 100 *qui præceptis etiam salubribus instruere juvenes quotidie possit*.

Ne scilicet juvenili impulsu licentia, quod in sacello Priapi vidistis, vulgetis.] *Ne scilicet juvenili impulsu licentiam quam in s. P V. V.* Leid. Cod. utraque lectio tolerabilis.

Quæ mille vix homines noverunt] *Quæ mystæ vix omnes noverunt*, meliores membranæ.

Cap. 18. *Temptata manu duxit*] *tentata* Leid. & Trag. cod. *lenta* alii. optimè Lipsius *dentata*, hoc est, manu in modum pectinis dentatim formata.

Annuissetis] *Adjuvissetis* Leid cod.

Contemni] Adi Gronovii Observ. lib. III. cap. 23.

Solet] *Dolet* vet. cod. sic legendum esse dudum me monuerat Nob. Heinsius.

Cap. 19. *Sine interpellatione.*] Lege cum duobus codd. *sine ulla interpellatione*.

Quibus si nil aliud virile, sexus esset.] *virilis* al. *virile secus* ex scriptis unus, quadrat utraque lectio. Varro lib. VI. de L. L. *secus pro sexus, neutri generis & unius casus*. Carisius: *secus neutri generis nomen: unde & Sallustius virile secus dixit*,

xit, hoc est virilis sexus, quod per omnes casus integra forma declinatur. Exstat iste Sallustii locus apud Macrobium lib. II. Sat. cap. 9. *At Metellus in ulteriorem Hispaniam, post annum regressus, magna gloria, concurrentibus undique virile ac muliebre secus, per vias & tecta omnium visebatur.* Apul. lib. II. de Habit. Doct. Plat. *Et qui de talibus nuptiis erunt orti, studiis congruentibus imbuentur & optimis disciplinis communi præceptorum magisterio docebuntur, non virile secus modo, verum etiam feminarum.* Plaut. Rud. Act. 1. Sc. 2. vers 19 *Virile secus nunquam ullum habui.* Sed mallem hic legere *virile sexus*, sic Juntarum editio; & Priscianus lib. V. ubi locum hunc citat. Janus etiam Gruterus ad oram Plauti Taubmanni, quem possideo, propria manu scripsit: *MSS. Pall. disertim præferunt virile secus.* Legendum & distinguendum hunc Petronii locum puto, *quibus si nil aliud, virile secus esset, quod auxiliaretur.*

Præcincti certè altius eramus] Hyginus Fab. IX. *quod illa cincta viri cultu esset*, ad quem locum vide Doctiss. Munckeri notas.

Cap. 20. *Rogo, inquam, domina*] forte legendum *Te rogo i. d.* ut supra cap. 7. *Te rogo, inquam, mater*, vide quæ nos ibi.

Periculosum esse] Pomponius l. 36 π. de Regul. jur. *Culpa est, immiscere se rei ad se non pertinenti.*

Protulit de suris] *De sura* al. Leid. & tres alii *protulit de sinu*, ut infra cap. 9 *Illa de sinu licium protulit varii coloris fil. intortum, cervicemque vinxit meam.* cap. 37. *Deinde martulum de sinu protulit*: mallem hic *marculum* quod in aliis, & ab Isidoro, pro malleo pusillo dici, observatum est.

Cap. 21. *Intraverunt Palæstricæ quanplures*] *palæstritæ* Leid. cod. rectè. Sic scribendum esse, dudum me, antequam illum vidissem codicem, monuit Doctiss. Th. Munckerus.

Et gustatione mirifica initiati] *Myrrhifica* Nob. Heinsius, optimè. Myrrham enim vino etiam infundebant veteres. Noster in Fragmentis p. 344. *Ad libidinis incitamentum, Myrrhinum se poculum bibisse.* Plinius lib. XIV. cap. 13. *Laudatissima apud priscos vina erant, myrrhæ odore condita.* In aliis edit. *Lautissima*.

Inundamur] *Inundabamur* Mem. cod.

Cap. 22. *Humerosque sopitionibus*] Al. *sopitis titionibus*. Olim cum aliis legendum putabam *sopiti titionibus*, hoc est, dormientis Ascylti, ut respondeat præcedenti *non sentientis*: Verum Nob. Nicolaus Heinsius me docuit hic legendum

esse

esse *scopionibus*: quomodo & apud Catullum Carm. 37. ad Contubernales.

Frontem tabernæ scopionibus scribam.

Marcebant] *Manebant* cod. Leid. nil muta.

Cap. 23. *Detexit recusanteis*] Lego cum Leid. cod. *recusantem*, Encolpium scilicet.

Cap. 24. *Urbanitatis vernulæ fontem*] *Vernaculæ* rectè legit CL. Gronovius lib. IV. de Pec. Vet. cap. 10.

Mox manum demisit in sinum, & pertracto vasculo tam rudi, Hoc inquit, belle cras in promulside l. n.m.] Emendat Nob. Heinsius: *& protracto vasculo, tam rude, hoc, inquit, belli cras, &c.* Dignissima medius-fidius! Petronio emendatio, *rude belli*, hoc est, *rude ad Veneris furtum*, ut loquitur Ovidius in epistola Helenæ Paridi XI. vers.141. Florus lib. II. cap 2. *Ejus Elephanti bellorum rudes, & nuper a sylva*, &c. Horatius lib. II. epist. 2. vers. 47.

Civilisq; rudem belli, tulit æstus in arma.

Rudem belli, Acron *Tyronem & ignarum* interpretatur.

Cap. 25. *Quum hoc diceret*] Scribe *hæc* sic Leid. cod. infra cap. 52. *Hæc Eumolpo dicente.*

Cap. 26. *Flammeolo*] *Flammeo* quatuor codd.

Lenta manu traxit] Doctiss. Munckerus in suis ad me literis legit: *injecta manu traxit* ut infra cap. 93. *extraque vestibulum me injecta manu duxit.*

Valgiter] *Obiter* tres M S S.

Cap. 27. *Quum has miraremur lauticias*] Scribe *cum has ergo miraremur lauticias* sic Trag. cod.

Cap. 28. *Et sudore calefacti*] Insolens locutio, ut rectè ab aliis notata. Unus ex scriptis habet *at sudore*, unde lego, *& adsudorem calefacti*. Nam in cella caldaria aliis sudatoria dicta, sese calefaciebant cives delicatiores; antequam in tepidariam & frigidariam intrabant.

Quum ergo adferretur] *Efferretur* Mem. cod. Nob. Heinsius *infertur* legit: Sic de Tiberio Suetonius cap. 30. *lectica quondam introlatus æger.* CL. Schefferus pag. 229. Acad. Quæst. probat ex Trag. cod. *auferretur*; ex quo cum eodem mox pro *Symphoniacis* lego *Symphoniacus*.

Cap. 29. CAVE CANEM] CAVE CAVE CANEM Leid. cod. & vett.

Tænia] *Mænia* legendum esse me monuit Nob. Heinsius, Capuana scilicet, nam ibi servum egit Trimalchio, ut in sequentibus patet.

Cap. 30. *Imprecario*] Locum vitiosum esse dudum videre eruditi, unde edidere *in prætorio*. Nob. Heinsius emendat *in pri-*

primore atrio Aulus Gellius lib. 16. cap. 5. *Animadverti enim quosdam haudquaquam indoctos viros opinari vestibulum esse partem domus primorem, quam vulgus atrium vocat.* Constat ex Catone priscos pecunias & cætera pretiosiora in atriis servasse, iisque præposuisse servos ex Atriensibus honoratiores. Olim legendum hariolabar, *in cellario.* Notum enim est cum ex Donato, tum ex aliis *cella* & *cellarium* dici. Paullo ante Arbiter: *Nos jam ad triclinium perveneramus, in cujus parte prima* (hoc est *cella, cellario*) *procurator rationes accipiebat.*

Superbus ille sustulit vultum] Mallem *superbum.* Encolpius supra cap. 17. *rexexit superbum pallio caput.* Sic cap. 51. *convertit ille solutum gaudio vultum.*

Cap. 31. *Adlata est tum*] Scribe cum Trag. cod. *tamen,* h. e. tandem: quomodo & infra meliores codices habent cap. 89. *quid tamen agas, quæro, & an tuis pedibus perveneris domum?* Nonius: *Tamen significat tandem.* Pacuvius Peribæa:

Tamen obfirmato animo mitescit metus.

Sallust. Hist. lib. 3. *Nam qui enare conati fuerant, icti sæpè ferramentis navium, aut vulnerati à suis, aut afflicti alveos undarum vi, multato fœde corpore, postremo tamen periere.* Quo sensu & Apulejus lib. V. Metam. *tamen memineris mea*

seriæ monitionis, cum cœperis serò pœnitere

Cæterum in promulsidari] Primum a Tertulliani Pallium docuit CL. Salmasius *promulsidare* hic nihil bibendi edendique caussa paratum continere, sed vasa tantum sustinere, hocque ex Ulpiano L. etsi non sin calvi §. 10. π de auro & arg. legat. *Sed cui vasa* (Sic codd. non *sed si cui vasa* ut vulgo citatur) *sint legata, non solum ea continentur, quæ aliquid in se recipiant edendi bibendique caussa paratum, sed & quæ aliquid sustineant & ideo scutellas vel promulsidaria contineri.*

Cap. 33. *Sed ne absentius essem*] *Diutius absentius* Mem. cod. *absentivus* Pithœi & Leidensis cod. *more vobis* interponit M S. Trag. Unde non dubitavi, quin cum Doctiss. Gronovio legendum esset *sed ne absentivus moræ vobis essem.* Nob. Heinsius malit, *sed ne absens diutius m. v. e.*

*Interim dum ille omnium testorum * inter lusum consumit*] Olim legendum putabam: *Interim dum ille omnes tesseras inter lusum consumit.* Ut infra cap. 48. *Democritus ætatem inter experimenta consumpsit.* CL. J. F. Gronovius emendat: *Interim dum ille omnium testorum iter lusu consumit.* Adi lib. III. de Pec. vet. cap. 15 M S. Trag. habet *omnium textorum dicta*, Unde minima mutatione Nob. Heinsio legen-

legendum videtur, *omnia textorum dicta*. Non dubito quin hæc ipsissima vexatissimi loci lectio.

Piperatam] *Circumdatam* Trag. cod. quod in textum recepimus: Doctiss. Munckerus *præparatam* forte nostrum scripsisse existimat. Hoc quoniam culinare verbum ut discere est vel ex uno Apitio.

Cap. 34. *Objurgare*] *Objurgari* Trag. cod. rectè, aliter se ipsum puer colaphis objurgasse debuisset, quod optimè etiam à Cl. Scheffero observatum video.

Suppellecticarius] *Lecticarius* duo codd. Nob. Heinsius legit, *Analecta micarius*, h, e, servus analecta colligens. De his agit Seneca epist. 47. ubi de servorum abusu: *Quod cum ad cænandum discubuimus, alius sputa detergit, alius reliquias temulentorum subditus colligit.* Neque aliter legendum in Frag. pag. 147. ubi de servo suo ipse Trimalchio, *homo præfiscini, frugi, & micarius.* Eleganter Martialis lib. 8. ep. 20.

Colligere longâ turpe nec putat dextrâ
Analecta, quidquid & canes reliquerunt.

Idem in Apophor. ep. 80.

In pretio scopas testatur palma fuisse,
Otia sed scopis nunc analecta dabunt.

Etiam Horatius lib. 2. Sat. 8.

His ubi sublatis, puer altècinctus, acernam

Gausape purpureo mensam perter sit, & alter
Sublegit quodcumque jaceret inutile quodque
Posset cenanteis offendere.

Æquum, inquit, Mars amat] Ita omnino legendum, non *equum*. Sic *communis Deus* in Catalectis dicitur, quia æqualitatem inter pugnaturos amat.

Obiter ei prædissum servi] Et *pudissimi* Trag. M S. pro *sua frequentia* unus ex scriptis *sublata frequentia*. Nob. Heinsius ita huic loco, toties frustra vexato, medicinam facit: *obiter & putidissimi servi minorem nobis æstum, sublata sua frequentia, facient.* Sic *hominem putidum* de puero delapso in Frag. dixit, pag. 104.

Pittacia erant affixa] Pittaciis Consulum nomina, ad vini sc. ætatem indicandam, inscribebat antiquitas. Eleganter apud Plautum in Pænulo Syncerastus servus Act. IV. Sc. II. vers. 14.

Ibi tu videas literatas fictiles epistolas,
Pice signatas, nomina insunt cubitum longis literis
Ita vinariorum habemus nostræ delectum domi.

Accuratissimas] *Accuratissimè* nonnulli, nil muta.

Semel iterumque abjecisset] *Semel atque iterum* Mem. cod. prior arridet: quia sic solet

solet Noster ut infra cap.54. *& semel iterumque cervice percussa, ante pedes collabitur nostros*. & cap.95. *ac me semel iterumque basiavit*. Potest autem posterior Ciceronis aliorumque exemplis defendi.

Cap. 35. *Bubale frustum.*] Scaliger *bubulæ*, carnis scilicet.

Super Cancrum coronam] Nihil hic muto, licet dixerit structorem materiæ proprium convenientemque cibum imposuisse. Sic enim ipse in Frag. pag. 74. quod ante me à M. Hadrianide observatum video: *In Cancro ego natus sum; ideo multis pedibus sto, & in mari & in terra multa possideo. Nam cancer & hoc & illoc quadrat; & ideo jam dudum nihil super illum posui, ne genesin meam premerem.*

Super Sagittarium odopetam. Nob. Heinsius legendum forte *ocypoda* vel *scolopacem*. Erycius Puteanus scribendum esse monuit *otopetam*. vet. Gloss. ὠτοπετὴς *auritus*, lepus sc. sic Virgilius I Georg. vers. 308. *Auritosque sequi lepóres.* Et Gram. Phænon.

Auritum leporem sequitur canis & fugit ille.

Doctiss. Munckerus in suis ad me literis lubens legeret *dasypoda*, quæ præda optime venatori conveniret; nam pro lepore, & cuniculo (quo sensu hic sumendum esset, quia paullo post, *de lepore in*

medio pinnis subornato, fit mentio) han vocem usurpavit Plinius lib. 10. cap. 63 Inter astrorum imagines quas ex antiqu codice vulgavit Grotius, lepus à Sagittario portatur. Firmat hanc quoque conjecturam Germanici Scholiastes: *Nam ut venatorem*, scribit, *eum aliqua de caussâ, ita leporem ei ad pedes fugientem finxerunt.*

Atque ipse etiam teterrima voce de laserpitiario mimo canticum extorquet] Optimè hic *teterrimâ* non *tenerrima*, pro ludibrio enim ubicumque servorum canticum habet, ut infra in Frag. pag. 78. *poëmata domini sui acidissima voce traduxit.* Legendum porro *laserpitiato domini* (indicante Nob. Nicolao Heinsio) ut condimentum ex laserpitio intelligatur.

Cap. 36. *Utriculis*] *Interculis* M. S. *interulis* alii. Jos. Scaliger ad Leid. cod. oram scripserat *veretriculis*, ingeniose.

Nec quid nec quare] Elegans formula qua videntur præfati fuisse, quum rem dicturi essent, quæ nec opinantibus evenerit. Mox assentior Lipsio, scribenti, *Trimalchioni τὰ πάντα est.* Consule Epist. Quæst. lib. 3. ep. 2.

Cap. 37. *Deinde martulum de sinu protulit*] VideNotas ad cap. 20.

Cap. 38. *Memorata est*] *remorata* vet. cod. Lipsius legit *immorata*, Sallustiano

verbo:

verbo: malo cum Samb. & Leid. cod. *commorata* quod & Richardo placuiſſe video: etiam in ſuis ad me literis Doct. Munckero.

Paſcitur] Rectè, *naſcitur* alii.

Cap. 39. *Quo margarita cara*] Pluralis numeri eſt, ut monuit Douſa P. *Margaritum* dixit noſter in Frag. p. 123. & Tacit. in vita Agricolæ cap. 12. *Gignit & Oceanus margarita, ſit ſubfuſca ac liventia.* Et ſæpe D: Hieronymus, qui à Chriſtianorum infirmioribus magis olim Ciceronianus, quam Chriſtianus audiebat; ut ad Pammachium ſuper obitu Paulinæ uxoris: *Fractum eſt*, inquit *precioſiſſimum margaritum.* Et paullò poſt: *Lucet margaritum in ſordibus, & fulgor gemmæ puriſſimæ, etiam in luto radiat.* Optimi etiam Latinæ Linguæ Auctores poſt τὸ *quò* quartum caſum ponebant: unde etiam Nob. N. Heinſius mox mallet

——— *tibi baccam Indicam*

Ovidius II. Amor. El. IV.

Quò tibi formoſam, ſi non niſi caſta placebat.

Horat. lib. 1. ep. 5.

Quò mihi fortunam, ſi non conceditur uti.

Martialis lib. V. ep. 53.

Quò tibi vel Nioben, Baſſe, vel Andromachen.

Phædrus lib. III. Fab. 18.

Quò

Quò mi, inquit, mutam speciem, si vin-
cor sono.

Tibi bacca Indica.] *Tribacca* Sambuc. cod. & sex. edit. Uniones enim non singulos singulis auribus comparatos jungebant Romanorum feminæ, sed binos etiam ternos. De illa mulierum insania Claudianus, VI. Hon. Conf. vers. 527.

Substringitque comam gemmis, & colla monili
Circuit, & baccis onerat candentibus aures.

Nebula linea] Gloss. Petron. *Tenue amiculum lineum, quod nec panni celebritatem, nec telæ densitatem, sed nebulæ tenuitatem æmulatur pellucidam.* forte scribendum, *crebritatem.* Eleganter de his mulieribus L. A. Seneca lib. VII. de Benef. cap. 9. *Video*, scribit, *sericas vestes si vestes vocandæ sunt, in quibus nil est quo defendi aut corpus, aut denique pudor possit: quibus sumptis, mulier parum liquido nudam se non esse jurabit.*

Cap. 39. *Gastrorum eminentium fragmenta*] Placet Doct. Munckeri emendatio *gastrarumque eminentia fragmenta.* C L. Gronovius legit *testorumque e. f.* lib. III. de Pec. vet. cap. 15. Γάςρα, ventrosum quoddam vas, vas Samium. Gastræ ergo amphoræ, & quidem tales, quales per angiportos, vesicam exonerantibus, erant collocatæ. Apud Macro-
bium

bium C. Titius lib. II. cap 12. *Dum eunt, nulla est in angiporto amphora, quam non impleant, quippe qui vesicam plenam vini habeant.* Consule Causaub. ad Suet. p. 305. Noster in Frag. p. 139. Ubi de amphoris fuste percussis agit. *Consternati nos insolentia ebriorum, intentavimus oculos in praeliantes, notavimusque ostrea, pectinesque, è gastris labentia, quæ collecta puer lance circumtulit.* Olim perperam hic *è castris*, ut monuit Munckerus in suis ad Hyginum notis, legebatur.

Notaverat, certaque liniamenta evicerunt spississimam noctem] Lege *Notaverat cretâ, quæ l. e. s. n.* Sic Mem. cod Nob. Heinsius scribit *linimenta*; Doctiss. Munckerus *eaque lin.*

Per eandem terram] *Fenestram* meliores: *Fenestra* interdum etiam significat foramen, aut apertum quid. Sceparnio servus apud Plaut. Rud. Act. 1. Sc. 1.

Non ventus fuit: verum Alcumena Euripidi,
Ita omnis de tecto deturbavit tegulas:
Illustrioris fecit, fenestrasque indidit.

Valete curæ! Mortalis] Scribe cum optimis codd.

——— *valete curæ*
Mortales! ego sic perire cœpi.

41. *Nomen amicitiæ.*] Duos priores versus sic legit D. Munckerus:

Nomen

Nomen amicitiæ ſic, quatenus expedit hæret,
Calculus ut tabula mobile ludit opus.

Diſſimulata] *Aſſimulata* Douſa P.

Cap. 42. *Dignus exilio*] *Exitio* Douſ. P. optimè. nam paullo ante infeliciſſimus ipſe puer proclamaverat: *ego mor debeo, qui amicitiæ ſacramentum delevi.*

Venerunt] *Venierunt* Pithœi & Mem. cod. probè.

Quid ille alter, ô dii! qui tanquam togæ virilis ſtolam ſumpſit, qui ne] *Die qui tanquam* Leid. cod. Lege cum Nob. Heinſio, *quid ille alter? quid, inquam, qui die togæ virilis ſtolam ſumpſit.* Suet. Calig. cap. 10. *uno atque eodem die ſtolam ſumpſit, barbamque poſuit.*

Secuteleja] Scribe *Secutuleja*: laſcivam puellam interpretatur Lotichius, quæ ſine ſede & lare certo ubicumque virum ſequitur: cujus ut ait Martialis nequitias vincere nemo poteſt.

Cap. 43. *Temeritate laſſata*] *Laxata* ſcribit Doct. Munckerus, ut infra cap. 68. *nec tamen cujusquam ira laxatur.*

Jusjurandum] *Jejunium* Leid. cod. & duo alii.

Ex tranſverſo fit] Nec opinanti accidit. Scribonius Largus: *Hæc calamitas ex tranſverſo accidit.* Cicero ad Att. 15. ep. 4. *Ecce autem de tranſverſo L. Cæſar, ut veniam*

niam

niam ad ſe, rogat. Ita legendum cum vett. cod. non ut in recent. edit. *De traverſo.*

Cap. 44. *Protoguis rudimenta*] Mallet Oeveringius noſter *liniamenta*, ut apud Cic. in Brut. 18. *Similis in pictura ratio eſt, in qua Zeuxim, & Polygnotum, & Timantem, & eorum, qui non ſunt uſi plus quam quatuor coloribus, formas & liniamenta laudamus. At in Aëtione, Nicomacho, Protogene, Apelle, jam perfecta ſunt omnia, & neſcio an reliquis in rebus omnibus idem eveniat.*

Pictorum amantium vultus] *luſus* Nob. Heinſius.

Nemini tamen] Sic rectè legitur. Arbitri ſenſus eſt: non involavit alterius amores Jupiter: ſicut meos ſuperbus Aſcyltos.

Cap. 45. *Peccat*] *Spectat* Scaliger ad oram Leid. cod.

Diverſa] Neſcio an non verior Memmii cod. lectio *Univerſa.*

Veteranus eſt latro.] *Veteranus* hic is, qui longa annorum ſerie & experientia peritus, aſtutus: quomodo apud Livium lib. I. *Pœnum hoſtem veteranum, trium & viginti annorum militia duriſſima, inter Hiſpanas gentes ſemper victorem.* Sic hoc ſenſu *vetus* ſæpe apud Tacitum.

Cap. 46. *Dolui*] *Noiui* veteres membra-

branæ. Fortè *docui*. Nam ut ait Phædrus,

——— *Decipit*
Frons prima multos. rara mens intelligit,
Quod interiore condidit cura angulo.

Jam ergo] Lege, *jam ego* sic Mer cod.

Cap. 47. *Asturconem Macedonicum* τὸ *asturconem* Gonsalio displicet, qu tam grande munus suspectam facer Pædagogi liberalitatem, emendat itaq *struthionem*. Sed *Struthio* mihi æquè *asturco* illi placet: licet dixerit *Struthi camelum* noster infra cap. 97. Paullò en post ipse nequam amator: *Scis quan facilius fit, columbas, gallosque gallin ceos emere, quam asturconem: & præt hoc etiam timebam, ne tam grande mun suspectam faceret humanitatem meam.* D fendit etiam contra Gonsalium vera lectionem CL. Gronovius lib. II. Obse cap. 10.

Cap. 48. *Videris*.] vide N. Heinsii no tas ad Ovid. Pont. lib. I. ep. 2.

Cap. 49. *Itaque Hercules*.] *Harcu* vet. cod. *Hercula* al. Itaque *è percula* sive placet *pergula*, hoc est, paupertin domus Lipsius lib. I. Antiq Lect. cap. Nob. Heinsius malit. *Itaque in pergula* optimè. Diogenes Laertius lib. IX. ade studio

ſtudioſum fuiſſe Democritum auctor eſt, ut ex vicino hortulo ſibi *pergulam* ſeligeret, ibique ſe ipſum includeret, verba ejus ſunt: ὥστε ἐκ περιοικίας δωμάτιόν τι ἀποτεμόμενος, κατάκλειστος ἦν. Suetonius utitur & hac voce lib. de Illuſtr. Gram. cap. 18. uti de Lucio Craſſitio: *Hic initio circa ſcenam verſatus eſt, dum Mimographos adjuvat. Deinde in pergula docuit.* Idem in Auguſto cap. 94. Theogeni Mathematico *pergulam* fuiſſe refert. ſed hic non tam paupertinam domum, quam quidem ædiculam aëri expoſitam, ſub dio in publicum ſpectantem ſignificat, quales amare ſolent cæli ſyderumque contemplatores.

Chryſippus ut ad inventionem ſufficeret] *Ut ad inventionem ſufficeret rerum* Leid. cod. probè. Cic. 1. Tuſc. Quæſt. cap. 45. *Permulta alia colligit Chryſippus, ut eſt in omni hiſtoria curioſus.*

cap. 50. *Et mendacium in damnum potens*] Nob. Heinſius legit, *& mendacii.* Et paullo poſt, *liberæ ponti jubæ.*

cap. 51. *Vocarent*] Neſcio an non melior Leidenſis codicis ſcriptura, quæ exhibet *Vocaret*, Eumolpus ſcilicet me.

cap. 52. *Demum*] *deinde* Leid. cod.

cap. 53. *Vile eſt, quod licet, & animus errore lentus injurias diligit*] *lenitus* alii ut infra cap. 67. *Flectile ergo mentes ſatisfactione lenitas.* CL. Johannes

C Geor-

Georgius Grævius malit *lætus*. Eleganter Seneca lib. III. de Benef. cap. 3. *Prima omnium ac potissima, quod novi semper cupiditatibus occupati, non quid habeamus, sed quid petamus, inspiciamus: non in id quod est, sed quod appetitur, intenti. Quidquid enim domi est, vile est.*

cap. 54. *Et jam semicinctio stantem ad parietem spondam vinxeram*] Hæc Gonsalii emendatio, quam in textum recepit. Vett. Edit. habuere: *Et hemicyclo stantis ad parietem spondæ junxeram*: Aliæ, *stantis ad parietem spondam*. Desperatum locum legendum puto: *& jam semicinctio me stanti ad parietem spondæ vinxeram*. Paululum antequam cervices nodo condebat Encolpius, zona seipsum alligaverat stanti spondæ, quam de grabato ad parietem erexerat. Sic enim cap. seq. Diversitor: *Rogo*, inquit, *ebrii estis, an fugitivi an utrumque? Quis autem grabatum illum erexit? aut quid sibi vult tam furtiva molitio?*

Et semel, iterumque] *& semel atque iterum*, Mem. cod.

cap. 55. *Sequitur abeuntem*] *sequiturque abeuntem*, omnes scripti.

cap. 56. *Ansa hostii disrupta*] Nonnulli ex Vett. *ansa ostioli rupta*.

cap. 57. *Culcitam*] *culcitram* Leid. cod. & sic cap. seq.

Sicut olim Ulyxes pro ariete adhæsisset]

in ariete, unus ex ſcriptis. D. Munckero legendum videtur *imo ariete*. In antiquis exemplaribus fuit, *ero arietis*, unde Illuſtris Nicolaus Heinſius in ſuis ad me literis putat ſcripſiſſe Petronium, *utero arietis*. Illa Ulyxis hiſtoria ſatis nota.

Clauſtrorum firmitatem laxavit] *infirmitatem* V. C. Anonymus ad oram cod. ſcripſerat: *fortean legend. clauſtri omnem firmitatem*. Nihil tamen muto.

Secures] Eleganter ſecures, non nominato alio telo, quaſi ut victimam illum mactaturus quod olim in more poſitum, brevi videre erit apud Clariſſ. Paullum Merulam in Libro de Sacrificiis & Feſtis Rom. Diebus; ſi melior edendi illum cum aliis nonnullis MSS. dabitur occaſio, quam nuper me abſente nacta fuit Romanorum ejuſdem de Comitiis Hiſtoria.

Præbeo, ecce, cervicem] Proprium hoc & genuinum ea in re verbum. Sic eleganter apud Naſonem lib. IV. de Ponto: Eleg. IV.

Colla boves niveos certæ præbere ſecuri

Et Faſt. lib. I. ℣. 83.

Colla rudes operum præbent ferienda juvenci.

Quem poſt.] Non video, quomodo hoc cum præcedentibus cohæreat. Scribendum itaque, *quem ante*, &c.

cap. 58. *Cauponi*] *cauponis*, cod. Pithœi.

cap. 59. *Sine cicatrice*] Sic supra. *Si[n] dolore* Leid. cod. Nil muta. Mox ide[m] cod. *ecce enim.*

Ast ubi ea] τὸ *ea* delendum censet D[.] Munckerus meus.

cap. 60. *Fraudavi[t]q; animum diffidentem*[.] Dousa P. primus vidit hic legendum es[se] *diffidentem.*

Palpitantem] *palpantem*, Mem. cod.

cap. 61. *Super meum pectus positus*] *sup[er] pectus meum positus diu.* Leid. cod.

Nisi per te licet] Optimè Leid. cod. *ni[si] per te non licet*; hoc est, nisi certa mors te non impeditur.

Jubet quemque suam sententiam propo[-] nere] Placet Leid. cod. lectio *promere*[.] Neque aliter legendum apud Pli[-] nium in Panegyr. cap. 65. *Jubes, qu[æ] sentimus, promere in medium? proferemus*[.] Cic. ad Attic. l. IX. *Nunc certe promenda tibi sunt consilia.*

cap. 62. *Fuga quæreretur*] *Fuga quoque quæreretur.* Leid. cod.

Comitatum] Illustris Scaliger ad Leid. cod. oram notarat *conatum.*

Et non natione] Nobiliss. N. Heinsius; *ut non una ratione mendacium constet* inge- niosè. Paulo post D. Munkerus; *nec vestem atramentum adhæsurum, quæ frequenter etiam non arcessito ferrumine inficitur.* Hæc emendatio mihi quam maximè arridet.

Nun-

Nunquid & crura] Pete loci hujus interpretationem ex Clariss. Isaaci Vossii, spectatæ eruditionis viri litteris, ad Celeberr. Joh. Georg. Grævium, exhibitis in Hesiod. Lect. p. 137.

Numquid barbam peregrina ratione figurare] lege *numquid & barbam*, sic Mem. cod. nonnulli ex scriptis exhibent *peregrinatione*; quam lectionem ex Suetonii loco in Ner. cap. 51. tuetur Gonsalius. Nihil tamen muto. *Pari ratione* Nob. N. Heinsius.

cap. 63. *Liberali manu duxit*] *litterali* Mem. cod.

cap. 64. *Quid quæris?*] *quem* Mem. & Pith. cod. *quod* alii, hoc est quoniam. Cicero ad Q. Fratrem l. 3. ep. 5. *Quod quæris, quod illis libris egerim, quos, quum essem in Cumano, scribere institui.*

Baistor asylo notaveram] omnes scripti. Unde Gonsalio legendum videbatur *Bajis ter stylo*: non sequor. Emendat Illust. N. Heinsius; *quod Baiis in peristylo notaveram.* De perystiliis videndus Vitruvius.

Divinæ mentis opera damnare] *arcana opera damnare* Mem. cod. Forte legendum; *divinæ mentis operta ac arcana damnare?* Nobiliss. N. Heinsius *arcana operta.*

cap. 65. *Non adumbratæ*] *Ne adumbratæ* Leid. cod.

Spartana nobilitate] Alludit ad Lace-

dæmoniorum morem, apud quos qu[otannis] nobilissimi etiam pueri ad Dian[æ] aram loris flagellabantur; quorum nu[n]quam ullus exclamavit, neque ingemu[it] quidem, qua in patientia summam vi[r]tutem ponebant. Hinc Horatio --- *pa[]tiens Lacedæmon.*

Non solum ergo turbata est] *non sola* A[]nonymus ad Tornæs. Edit.

Homo prudentissimus] *pudentissimus* ali[i] corrigunt; perperam meo quidem judi[]cio: ad Ulyssem respicit noster, non a[d] Lycam.

Contumeliam aliquam] Cod. Mem. *an*[]*tiquam*. forte *tanquam*

Cap. 66. *Contumeliarumque*] *injuriarum*[]*que* cod. Mem. in quo mox *habere curam.*

Cap. 67. *Æqualis cum fronte calvities*] Doctiss. Munckerus legit: *æquali cum fron*[]*te calvitie*, & tollit punctum post τὸ *invenie*[]*bam.*

Novaculam infestam] *infectam* alii, rectius.

Quod mirabatur] *minabatur* Leid. cod. & Vett. Editiones probe.

Non tralatitium] Non vulgare. *Stlata*[]*rium* alii, quod de istis proprie rebus di[]citur, quæ mari portata sunt & quasi Stlata advecta, de qua voce videndus Festus. Hinc Juvenalis illud Sat. vij. vers. 133.

Spondet enim Tyrio Stlataria purpura filo.

Cap. 68.

Cap. 68. *Tabulas fœderis*] Unus ex ſcriptis habet *fidei*.

Et ut nihil] *ut tu nihil* Leid. cod. ſcribe; *& ut tu nihil imperabis*. Sic paullo poſt: *Item, Lyca, ex tui animi ſententia, ut tu Eucolpion nec verbo contumelioſo inſequeris*.

Cœpitque capillorum elegidarion dicere] *Cœpitque in capillos ſuos elegidarion dicere*, cod. Leid.

Cap. 70. *Quam cito etiam filiorum obliviſcerentur*] male *filiorum*; hocque vel ex uno J. Sarisberienſi evidentiſſimè patet, qui, ut aliis locis ipſum Arbitri ſenſum expreſſit, ſic procul dubio & hoc: lib VIII. c. ij. ſcribit: *quam cito obliviſcantur affectuum*. Legendum olim putabam *virorum*, ut ex ſeqq. patebit. Nonnullæ Editt. *philorum* præferunt à Græco φίλ☉ς. Doctiſſ. Th. Munckerus emendat; *quam cito & cariſſimorum obliviſcerentur*. Noſter c. 72. *ut eodem tempore duorum mihi cariſſimorum hominum duo funera ſpectem*.

Cap. 70. *Proxima ergo nocte*] *proxima vero nocte quum miles, qui cruces aſſervabat* Leid. cod. *Proxima autem* cod. Mem.

Vitio gentis humanæ] Forſan ſcripſit Arbiter *mentis humanæ*. Sic Saluſt. Jugurt. Bel. *More humani ingenii cupido, ignara viſundi, animum vortit*. Apul. lib. IV. Florid.

Propius accessit, ut etiam cognosceret mor ingenii humani, quinam esset.

Eundem exitum] *communem exitum* vet cod.

Donec ancilla vini certe ab eo odore corrupta] Sic Trag. cod. & Editt. nonnullæ. *donec ancilla vini odore corrupta* Mem. cod. *incertum an odore corrupta* Bongarsii cod. Forsan legendum; *donec ancilla, incertum, an ab vini odore corrupta.* Clariss. Gronovius in Observ. ad Script. Eccl. c. XV. legit; *donec ancilla vini nectareo odore corrupta*; quem adi.

Cap. 71. *Ne hanc quidem mulier partem corporis abstinuit*] vitiosus locus quem ingeniosè hoc modo emendat Nobiliss. Heinsius; *ne hæc quidem puerilem partem corporis abstinuit, victorque miles utrumque persuasit.* Puerilis pars, idem est ac *posterior*, quomodo ab Hieronymo vocatur lib. I. adv. Jovianum. *puerile corollarium* vocat Apul. l. III. Metam. Martialis l. IX. Epigr. LXVII.

Lascivam tota possedi nocte puellam,
Cujus nequitias vincere nemo potest.
Fessus mille modis illud puerile poposci:
Ante preces totas, primaque verba dedit.

Sic lego cum vett. edit. non *nulla potest*, ut cum Palatin. MS. Scriverius.

Sed postero etiam] Lege cum Mem. cod. *Sed & postero etiam ac tertio die.*

Poterat] *habere poterat* Samb. cod. & quatuor alii.

Detraxere] *detraxerunt* Mem. & Leid. cod.

At miles circumſcriptus] *Circumpectus* duo cod. *circumſpectus* ex noſtris unus & alii vett. teſte Erhardo; quomodo legendum eſſe dudum me monuit Nobiliſſ. Heinſius. Rectè & ironicè, ut multis locis noſter. Hic enim militis ignaviam non tralatitia elegantia ridet Arbiter, ut paulo poſt mulieris miſericordiam & pudicitiam. Mox malim cum cod. Leid. *deſidet*; quod de eo propriè dicitur, qui ab aliquo miſſus ultra debitum moratur. Sueton. in Jul. c. 2. *Stipendia prima in Aſia fecit* (loquitur de Cæſare) *M. Thermi prætoris contubernio; à quo ad arceſſendam claſſem in Bithyniam miſſus, deſedit apud Nicomedem non ſine rumore proſtratæ regi pudicitiæ.*

Nec iſtud] *ne iſtud* Nobiliſſ. N. Heinſius.

Hominum duo] Leid. & Mem. cod. has voces non agnoſcunt.

Cap. 73. *Mulierem adfigere cruci*] *& m. a. c.* Mem. cod. placet.

Spoliatum crinibus vultum] *Spoliatis* Mem. cod. male. Vide quæ nos ad cap. XXX.

Dum ancilla] Quæ minimis hic litteris,

humanissimè Lector, & hoc & aliis in locis descripta vides, scito conjecturas & supplementa cujusdam Editoris non Petronii esse. Locus hic in scriptis depravatus & frustra in multis editionibus à variis tentatus, ut opinor, sic forsan restituendus: *si quid ingenui sanguinis habes, non pluris illam facies quam spuriam; si vir fueris, non ibis ad spurcam*, vel *spurcum*. Huic occasionem emendationi præbuit Cato, has voces conjungens lib. Orig. *Græci tam impudenti jactantia jam effunduntur, ut quoniam his dudum nemo responderit, ideo libere à se ortam Italiam & eandem spuriam simul & spurcam atque novitiam nullo certo autore, sed per solam insaniam fabulentur.* Non. Marcellus in *Spurcum. Spurcum significat obscænum, impurum, lutulentum.* Plaut. Asinar. *Tot noctes reddat spurcas, quot puras habuerit.* Cicero pro Domo cap. 10. *Scilicet tu helvoni spurcissimo, prægustatori libidinum tuarum homini egentissimo & facinorosissimo, Sex. Clodio socio tui sanguinis, qui* &c. Non audiendus hic Lambinus, legens ex S. Victoris cod. *impuratissimo*, aut Gulielmius, *spurcatissimo*, emendans.

Cap. 74. *Quemadmodum quidem soles*] Forte *quondam*; Aliquis ad oram libri: placet & eo magis, quia mox: *& illam quidem*, &c.

Quæ

Quæ ultimum est] *quod u. e.* Leid. cod.

Cap. 75. *Orcam mugientem*] Illustris Scaliger legit *poëtam mugientem*. Mallet Doctiss. Th. Munckerus *poëtam mutientem*; quod admodum arridet. Est enim *mutire* confusum aliquem & obscurum edere sonum: quod à meditabundis sæpe fieri videmus.

Viventibus oculis] *humentibus* alii, recte. Sic Claudianus, Suetonius & Ovidius l. XI. Metam. vers. 464. - - - - *Sustulit illa*
Humentes oculos.

Error inde natus, ut existimat Doctiss. Munckerus noster, quod primitus scriptum fuit *umentibus* neglecta aspiratione; ut in veteri Inscript.

ET. QUICUNQUE. TUIS. UMOR LABETUR. OCELLIS.

J. Lipsius legit *uventibus*; nescio, an melius. quanquam non ignoro, Catullum Ep. LXVII. *uvidulam à fletu* dixisse. quo loco non audiendus Palmerius, *fluctu* emendans.

Manu pectus] *manibus* cod. Leid.

Opes fraudibus captas] *partas* al. Forsan melius *raptas*.

Finxit] Amicus noster non è multis Rev. D. Matthias Oeveringius mallet hic *fixit*: quod notam hanc quantitatis, virgulam transversam, olim syllabis imponi solitam, erroris occasionem ducat.

Unde

Unde fluxit ut *totiens* pro *toties* & multa alia, de quibus adeundos Lipsius.

Cap. 76. *Nec ad cænas*] hæc Bongarsii emend. omnes scripti *scenas*.

Id est soli militares] *hii soli m.* cod. Mem. Forte *hi*.

Cap. 77. *Divinationis*] *Divitionis* cod. Mem. Janus Gruterus *divitationis*. Nobil. N. Heinsius *diæ rationis*, vel *genusque liquidæ rationis*.

Vestis humaniorque] Ita correxit primus Dousa P. antiqui Codd. habuere *vestis humanior, vestimentum latius, quod præberet mendacio fidem*. Unde J. Gulielmio *lautius* emendare placuit Plaut. Quæst. p. 145. Forsan probe Leid. cod. *instrumentum latius* hoc est nitidior supellex: quo sensu sæpe apud Just. ut l. XXI. c. 5. ubi de Dionysio, Syracusis expulso: *tunc deposito imperio arcem Syracusanis cum exercitu tradit, receptoque privato instrumento Corinthum in exilium proficiscitur* & sic l. XV. c. 1. & aliis locis.

Mimum componere] Ita J. Gulielmus emendavit; cui lubens concedo, nihil verius Apollinem Delphis profatum unquam. Omnes quos vidi. codd. *in unum* male præferunt. Sic *compositam fallaciam* Plauto & *compositum figmentum* Macrobio, cui veram nuper lectionem asseruit Erudi-

tiss.

tiss. Jacobus J. F. F. Gronovius lib. 1. in Somn. Scip. c. 11. *& compositi advocata scena figmenti ipsam quærendi veri januam mendacio polluerunt?*

Ut sit modo solutioris stomachi] Legend. *ut sit morbo ss.* Hanc lectionem ad Tornæs. edit. notaverat nonnemo. Celsus lib. IV. c. v. ubi de Stomachi morbis; *vulgatissimum vero, pessimumque Stomachi vitium est resolutio, id est, quum cibi non sit tenax, soletque desinere ali corpus, ac sic tabe consumi.*

Quæ bene.] *quod* omnes, quos vidi.

Cap. 78. *Sed intecto vestibus colore niteant*] *Sed intexto versibus colore* Samb. cod. *intecto vestibus* Mem. cod. *sed ut intexto versibus* V. C. Lego, *sed ut intexto vestibus colore niteant.* Quo juvat Trag. cod. scriptura *sed intexto vestibus c. n.*

Cap 79 *Orbem jam totum*] Lactant. l. V. c. ix. *Populus ipse Rom. per feciales bella indicendo & legitime injurias inferendo, semperque aliena cupiendo atque rapiendo possessionem sibi totius orbis comparavit.*

Assyria concham] *Aes pireum* Samb. & Trag. cod. *Ac spiretum* Leid. *pirecum* V. C. Legend. esse me monuit Nobiliss. N. Heinsius: *Æs Ephyreiacum laudabat miles in umbra.* Sub arborum umbris in porticibus, ubi spatiabantur Romani stabant imagines fictæ ex *ære Ephyreiaco,*

hoc

hoc eſt, Corinthiaco. Interpres Apollonii Ἐφύρα, ἡ Κόρινθος ἀπὸ Ἐφύρας τῆς ἐπιμηθέως θυγατρός. Virg. Georg. II. *Ephyreiaque æra.*

Quæritur in ſylvis Mauris fera] *Mauri* alii, quod rectius puto.

Quæque virum quærunt] Nob. N. Heinſius legit: *virque virum quærit.* Ovid. l. I. Artis Amatoriæ verſ. 524.

Et ſiquis male vir, quærit habere virum.

Ecce Afris] Cl. Gronovius obſervat. l. III. c. xj. emendat hos verſus:

——— *Ecce Afris eruta terris*
Ponitur ac maculis imitatur vilius aurum,
Citrea menſa, greges ſervorum, oſtrumque renidens:
Quæ turbant cenſum, hoſtile ac male nobile lignum.
Turba ſepulta mero circumvenit.

Extruit] *eſurit* duo codd.

Namque hoc dedecus eſt Pop.] *Namque hoc dedecori Pop.* quinque ſcripti. Nihil tamen muto.

Perdita Roma.] *prodita* unus cod.

Cap. 80. *Aſtra gemunt*] Illuſtr. N. Heinſius legend. exiſtimat *Aſtra premunt.* Opinabantur nimirum plerique veterum, aſtra inniti cacuminibus montium. De Atlante, cælum humeris ſuſtinente, nota fabula eſt.

Cap. 81.

Cap. 81. *Et mihi cordi*] Amicissimus M. Oëveringius noster legend. putat; *est mihi* c. secus enim frustra illud & redundaverit.

Cerno equidem gemina jam stratos morte Philippos] Legendum:

Cerno equidem gemino jam stratos Marte Philippos.

Consule N. Heinsii notas ad Ovidianum illud XV. Metam. vers. 824.

Emathiaque iterum madefacti cæde Philippi.

Cap. 82. *Recens descendit Jupiter*] Ingeniosè in suis ad Ovid. Notis l. XII. Metam. vers. 81. veterem nostro restituit lectionem N. Heinsius *repens*. Sic *repens fulminis* ictus Lucr. l. V. *repens hostium adventus* Cicer. l. III. Tusc. Quæst. & *repens belli Gallici fama*. Liv. l. VI.

Qui bella volunt] al. *vident*, minus recte. Unus ex scriptis *jubent*; quomodo legend. esse dudum monuit J. Gulielmius, Quæst. in Plaut. Mostell. c. IV. Est hoc comitiale verbum, ut indicat formula, qua rogabant; VELITIS. JUBEATIS. QUIRITES.

Cap. 83. *Cæsar & insolitos*] Legit hunc versum amicus charissimus Matthias meus Oeveringius.

Cæsar & insolito gressu prior occupat hostis.

Hoc autem facilè immutatum ex *haustus*, quod in multis Codd. In-

Interea volucer] *volucris* Mem cod.

Sævi quoque terror Hydaspis] *Sævique repertor Hyd.* Mem. Trag. & V. C.

Cap. 84. *Ingenti volubilitate verborum*] Lege cum tribus scriptis *ingenti verborum bile*. Sic supra cap. 50. *si ejuras hodiernam bilem, una cœnabimus.*

Cap. 85. *Si etiam mercenarius*] *si etiam mercenarius Eumolpi* Leid. cod. placet. supra c. 54. *hæc locutus mercenario Eumolpi novaculam rapit* &c.

Invidiosa] *ambitiosa* Mem. cod.

Cap. 86. *Oculorum quoque mollis petulantia*] Erhardus legit *quoque mobilis*, quod in textum recipere ausi sunt Editorum nonnulli. Mollis oculorum petulantia est soluta oculorum lascivia. Sic Ovidio *molles oculi*, Catulloque *ebrii ocelli* & Horatio *putricis oculi* & alibi; *vultus nimium lubricus aspici*, ut & *grata protervitas*. Justin. l. I. cap. iij. ubi de Sardanapalo, viro muliere corruptiore; *cum mollitia corporis & oculorum lascivia omnes fœminas anteiret*, &c.

Quo incessus tute compositus] Nobiliss. N. Heinsius ingeniosè, ut solet omnia, genuinam lectionem nostro sic restituit; *quo incessus, scite compositus.*

Discordem libidinem] Omnino legend. *dissortem*, ut docuit Illustris Heinsius ad

1 A.

I. A. Sabini Epist. vers. 35.

Non ferus Antiphates, nec in uno corpore dissors
Parthenope.

Logis] *jocis.* Leid. cod. forsan ex glossa.

Produceret Dominam] *Duceret* Frag. Trag. & Codd. nonnulli, quam lectionem præfero eo magis, quia mox; *nec diu morata Dominam producit è latebris.* Verum ne quid dissimulem, scribendum opinor: *rogavi ancillam, ut in platanona deduceret Dominam.* Neque aliter solet Noster. supra c. 45. *Jam ego cœperam ephebum in gymnasium deducere.* Sic ibi legendum. c. 60. *Imo, inquit Giton, persuade gubernatori, ut in aliquem portum navem deducat.* & aliis locis.

Stricturam] *Scripturam* al. *juncturam* unus.

Cap. 87. *Inquirere*] *quærere* Leid. cod. probè. Sic legendum esse, dudum vidit Lipsius, qui mox; *& sororem adoptare eodem gradu veniæ?* corrigit. Adi Antiquar. Lect. lib. III.

Mihi eum.] *illum* Cod. Memmii.

Ut putares inter auras canere Syrenum concordiam] *inter aures* V. C. *intus aures* Samb. Cod. *in auras* al. locus corruptus, quem hac me via sanasse existimo: *u. p. in terris canere Syrenum concordiam.*

Circen vocari] Nescio, cur omiserint Editores nonnulli τὸ *me*. Ubi omnes tamen meliores membranæ, *Circen me vocari*.

Dum placet] Rectè Dousa P. *quum placuit* emendat. τὸ *placuit* agnoscit Mem. cod. Mox Clariss. Gronovius legit. *currum*. Vide Observ. lib. I. c. ij.

Vario gramine] Omnes, quos vidi scripti exhibent *vario gramine*.

Cap. 88. *Thesaurosque rapit* &c. Post hunc versum Leid. cod. hoc auctior:

Candidiorque dies secreto favit amori.

Illustris Scaliger ad oram: *In duobus V. C. non inveni: & irrepsit sine dubio.*

Et mentem timor altus habet] *Pectora terror habet*, ait Ovidius, quomodo & Maro:

Quod si tantus habet mentes & pectora terror.

Daret Sermonibus locum] Omnibus fieret fabula.

Quid tandem agas] *tamen* Mem. Leid. & Trag. codex. lectio etiam tolerabilis: consule Notas ad cap. 31. Neque forsan aliter scribendum ac distinguendum Ovidianum illud in ipso operis initio:

Hanc tua Penelope lento tibi mittit, Ulysse,
Nil mihi rescribas, at tamen ipse veni.

Si vis sanus esse Gitona roga] Quid rogaret

ret Gytonem? ut non ad licentiam cum illo rediret, vel ut secum dormiret, & sibi pateretur satisfieri. In nonnullis codicibus scriptum est *Gitonem*, unde legendum suspicarer, *si vis sanus esse, Gitonæ ne roga*, quod etiam consilium secutus est Polyænos, noxissimum postquam corpus diligentius curasset, modica postquam unctione usus cibisque validioribus bulcis scilicet, cochlearumque sine jure cervicibus pastus esset, postquam merum parcius hausisset: Sic ipse loquitur cap. 90. *Hinc ante somnum levissima ambulatione compositus, sine Gitone cubiculum intravi, tanta erat placandi cura, ut timerem, ne latus meum frater convelleret.* Nob. Nic. Heinsius legit *Gitoni te nega* vel *Gitonem abnega.*

Cap. 90. *In hæc facinora quære supplicium*] *In hæc mala facinora quære supplicium* Leid. cod. rectè, sic alibi, *grande facinus*, & *indignum facinus.*

Sive verberibus Contenta es] In candidis carminibus elegans Poëta Tibullus.

Non ego me vinclis, verberibusque nego.

Paratus miles arma non habui] Lege cum Leid. cod. *Parata miles arma non habui.* Si hanc lectionem operosius veram probarem, omnino te violarem, o pudor!

Tanquam major] *tanquam jam major* Leid. cod. rectè.

Cap. 91. *Signat*] *Signavit* Leid. cod. huic loco insere distichon illud.

Dum vivis, sperare licet: tu rustice custos
Huc ades, & nervis tente, Priape fave.

Ingenti motu] *metu* Leid. cod. Gonsalius ausus est edere *ingenti tumore* secundum Tibullianum illud.

Et inquietus inguina arrigat tumor.

Nobilis æstivas platanus] Nob. Nicolaus Heinsius me docut hic legendum esse *Mobilis*, hoc est, vento agitata. Neque aliter apud Statium ubi perperam vulgo *nobiles sylva* lib. IV. Sylvar. in Domitiana via;

Fervent littora, mobilesque sylvæ.

Dignus amore locus] Illustris N. Heinsius ad Ovidii Metam. lib. VI. vers. 468. cum optimis membranis,

Dignus amore locus, testis silvestris aëdon,
Atque Urbana Procne.

Et molles violas] Sic loquitur & Maro Ecloga v.

Pro molli viola, pro purpureo narcisso.

Et Æneid. XI. vers. 69.

Seu mollis violæ, seu languentis hyacinthi.

Oculos

Oculos meos] *suos* Leid. Mem. & Vet. cod. nescio an non melius, præ pudore scilicet, sic Cap. 73. *Risu excepere fabulam nautæ, erubescente non mediocriter Tryphænâ, vultumque suum super cervicem Gitonis amabiliter ponente.*

Cap. 92 *Et me jubet catorogore*] Nob. Nicolaus Heinsius emendat, *Et me jubet catomis objurgari.* Supra cap. 34. *Animadvertit Trimalchio, colaphisque objurgari puerum jussit.* Olim legendum hariolabar: cum Cl. Salmasio *& me jubet catomidiari.* Sic apud Spartianum Hadrianus *Decoctores bonorum suorum catomidiari in amphitheatro jussit.*

Nullis precibus] Lege cum Mem. cod. *multisque precibus.*

Salvo pudore] *honore* habet Memmii codex.

Quid dicis, inquam.] Supra cap. 9. *Quid dicis, inquam, muliebris patientiæ scortum, cujus ne spiritus purus est.*

Quis vetat] Legendum *quid vetat.* Consule Nob. N. Heinsii Notas ad Ovidii Epist. X. vers. 86.

> *Quid vetat & gladios per latus ire meum.*

Ipse pater veri] Nob. Nicolaus Heinsius sic constituebat hunc locum.

> *Ipse pater Veneri dictis Epicuris in hortis*

Lusit, & hanc vitam dixit habere Deos.

Cap. 93. *Sitoque*] *positoque* manu scripti.

Vestifluus] *Septifluus* tres scripti.

Cap. 94. *Marscarpionem*] *Masturbatorem* Sambuci codex. *marscarpionem* Trag. cod. & Vett. nonnulli: unde Nob. Heinsius, *marsupionem* pro marsupium, marsupio. Sic saxiperium pro saxiperio, & sexcenta alia.

O, inquit, ò Enothea] Scribe *o, inquit, OEnothea* cum Leid. cod. & sic aliis locis. In Sambuci codice legitur *Genotheas*, sed male.

Adolescentulus] *adolescentulus tuus* Leid. cod. rectè.

Lunæ descendit &c.] Eleganter Tibullus lib. 1. Eleg. 2.

Hanc ego de cælo ducentem sidera vidi:
Fluminis hæc rapidi carmine vertit iter &c.

Phœbeia Circe] *Phœbeaque Circe* Mem. & Leid. cod.

Cap. 95. *Quare vivis implevit carbonibus*] Sic rectè legitur, malè in duobus *binis*. Sic in Pertinace Capitolinus *vivacissimi carbones* dixit.

Impositum Cereris vacuæ nemus] Nob. Nicolaus Heinsius me hic legendum esse docuit:

Impositum Cereris flavæ penus.

Sic *Flava Ceres* sæpè apud Poëtas, Virgilius lib. 1. Georg. verſ. 96.

——— *Neque illum*
Flava Ceres alto nequicquam ſpectet Olympo.

Ubi Servius: *Flava dicitur propter ariſtarum colorem in maturitate.* Tibullus lib. 1. Eleg. 1.

Flava Ceres, tibi ſit noſtro de rure corona
Spicea, quæ templi pendeat ante fores.

Ovidius III. Amor. Eleg. x.

Flava Ceres, tenues ſpicis redimita capillos,
Cur inhibes ſacris commoda noſtra tuis?

Auſonius ad Theodoſium.

Agricolam ſi flava Ceres dare ſemina terræ.

Fortuitoque luto claris numerabat agreſtis] duo codd. *clauſos* habent, alius *avos*: Leidenſis *clavus*. *Agreſtes* tres ſcripti. Optimè ergo emendat C L. Gronovius lib. II. Obſervat. cap. v.

Fortuitoque luto clauſos umbrabat agreſtes.

Cicero II. Tuſcul. *Quæ cæteris in urbibus molliſſimo cultu parietum umbris occuluntur.* & Claudianus:

Umbratura Deam retro ſinuatur in arcum Bellua.

Travæ-

Præterea quæ] *quam* Mem. cod. und Dousa P. *quas*.

Cap. 96. *Et coæquale*] *& dum coequal* Mem. cod.

Cucumæ] *cucumelæ* tres scripti. quæ lectio etiam tolerabilis, licet hanc superiori capite *cucumam ingentem* appellaverit, ubi & *focum* dixerit, hic vero *foculum*.

Fædeque] *fædoque* meliores.

Herculea arte] *Herculea audacia* Justinus in Præfatione.

Visa suas] Nullus manu exaratus codex hunc versum agnoscit.

Cassis arundinibus] *quassis* Leid. cod.

Cap. 97. *Unde possitis & deos & anseres emere*] *& duos anseres* Leid. cod. Atque ita conjectaveram, prius quam is ad manus meas pervenisset.

Quisquis habet nummos] Diversa tradit Sallustius in Orat. 1. de Rep. Ord. *Id ita evenit, si pecuniæ, quæ maxuma hominum pernicies est, usum, atque decus dempseris*. &c. Ita hîc puto legendum, non *omnium*, ut hactenus in vulgatis. Eleganter ad mentem Arbitri Propertius lib. III. Eleg. X.

> *At nunc desertis cessant sacraria lucis,*
> *Aurum omnes victa jam pietate colunt,*

Aurea

Aurea nunc vere sunt secula, plurimus auro
Venit honos, auro conciliatur amor.
Auro pulsa fides, auro venalia jura,
Aurum lex sequitur, mox sine lege pudor.

Fortissimum jecur] Nob. N. Heinsius me docuit legendum esse *fartissimum jecur*, quomodo apud Ciceronem & alios.

Cap. 98. *Prehende furem*] supra cap. 14. *magnaque vociferatione latrones tenere clamavit.*

Lividinantium] *libidinantium* tres codices unde Dousa P. *litigantium* ad oram Tornæs. edit. Doctiss. Th. Munckerus emendat *vitilitigantium*, quod cum indicassem Illustri Heinsio, respondit, se & hoc dudum suis in Adversariis annotasse.

Cap. 99. *Teneo te*] Formula est, quæ utebantur, cum sibi nec opinantibus aliquis occurreret. Terent. Heaut. Act. II. Sc. iij.

A. *o mi expectate Clinia, Salve. C. L. ut vales?*
A. *Salvom advenisse gaudeo. CL. teneo ne te*
Antiphila, maxumè animo exoptata meo?

Cap. 100. *Commendare liberos suos*] optimus Memmii codex non agno-

scit *suos* quod jam monuit Dousa,
Lumborumque] Catullus ep. 18.

Qui duros nequeunt movere lumbos.

Socrates Deorum hominumque judicio sapientissimus] Sic ingeniose lacunam prim supplevit Amplissimus Janus Rutgers lib. VI. Var. Lect. cap. viij. Ita loc sunt Vitruvius lib. III. in initio Præfati nis, Apulejus lib. de Deo Socratis pag. Valerius Maximus lib. III. cap. iv. Ext secundum Pythiæ illud:

Ἀνδρῶν ἁπάντων Σωκράτης σοφώτατος.

Sic homines non caperentur spe, nisi Distingue cum vet. edit. *sic homines n caperentur, nisi spe* &c.

Cap. 101. *Et familia tua.*] *tua* no agnoscit Leid. cod.

Liberos] *libertos* cod. Leid.

Carnem facerent pejorem] Vide Kirch mannum cap. ij. Appendicis ad Libros d Funer. Rom.

Excæcabat ingens fama oculos] *pecuni ingens* Leid. cod. & duo veterum, quid legamus, *Excæcabat pecuniæ ingens fame oculos.* Sic *Auri fames* apud Senecam & Virgil. lib. III. Æn. 57.

——— *Quid non mortalia pector cogis*
Auri sacra fames.

Hora-

Horatius eleganter lib. II. Odar. 16.

Crescentem sequitur cura pecuniam
Majorumque fames.

Petavii] Illustris Josephus Scaliger ad oram Leidensis codicis scripserat, *Perusii*, quis non videt hanc, genuinam Petronii scripturam esse? Perusia Tusciæ urbs est, ab Achæis prope Thrasimenum lacum condita, in qua L. Antonius, pulsus Cæsaris viribus, se contulerat, quam tandem, non nisi, turpi fame coactam, expugnavit Augustus. Ut tradunt Livius in Epitome lib. 126. Suetonius in ejus vita cap. XV. Florus lib. IV. cap. V. Confirmat magni viri emendationem Ausonius Epist. xxij. etiam æque ac Arbiter Saguntinos & Perusinos conjungens, cum canit:

Jam jam Perusina & Saguntina fame
Lucaniacum liberet.

Hinc *Perusina fames* Lucano. Ad miseram civitatis huius deditionem proculdubio respexit Propertius, circa finem lib. I. ad Tullum de patria sua sic scribens:

Si Perusina tibi patriæ sunt nota sepulchra,
Italiæ duris funerata temporibus,
Cum Romana suos egit discordia cives,
Sit mihi præcipuè pulvis Hetrusca dolor.

Massilienses] Vide ad hunc locum Do-

ctiſſimi Viri Abrahami Berckelii N. tas ad Antoninum Libèralem circa fin p. 261.

Et ſic projiciebatur]Legendum *proſic-batur*, hoc eſt, ſacrificabatur, & imm labatur, & in partes diſſecabatur docuit Petrus Daniel. Feſtus: *Proſicius quod proſecatum proiicitur.* Arnobi lib. VII. *Quod ſi omnes has partes, qu. proſicias dicitis, accipere dii amant* &c.

ADDENDA.

Pag. 4. Notar. lin. 8. Adde: Hic locus in mentem mihi revocat alterum Justini exſtantem lib. IV. cap. IV *Ab his mittitur Gylippus, ſolus quidem, ſed qui inſtar omnium auxiliorum erat.* Sic totus locus ex M S. codicis auctoritate ſcribendus: hanc etiam lectionem video præferre M. Iſingrinii editionem Baſileæ An. M. IↃ. XXXIX. procuratam, quam nobis dono dedit Præſtantiſſimus Philippus Munckerus, vir, inter cæteras eruditi ingenii ſui eximias dotes ad juvandam Remp. Literariam unicè natus.

Cap. 7. *AB eadem annicula eſſe dedu-ctum*] Omnino exiſtimat Doctiſſ. Thomas Munckerus *ſeductum* legend. eſſe.

Cap. 28. *Adferretur*] Forſan proba Memmii codicis lectio *efferretur*. Seneca lib. de Brevit. Vitæ cap. 12. *Audio quendam ex delicatis (ſi modo deliciæ vocandæ ſunt, vitam & conſuetudinem humanam dediſcere) cum ex balneo inter manus elatus, & in ſella poſitus eſſet, dixiſſe interrogando, jam ſedeo?*

Pag. 21. lin. 18. adde & cap. 73. *ſed iratum commovens caput* & paullo poſt: *Interdum concinnabat poliatum crinibus vultum.*

Cap. 34. *Ergo vivamus dum licet esse b[ene]*] Fugitiva gaudia carpe, ait Martial. Grut. inscript. p. D CC X C IX.

VIVE. HOSPES. DUM. LICET.
ATQUE. VALE.

Iterum ille ad Julium lib. II. epig. xvi.

Sera nimis vita est crastina; vive hodi[e].

Cap. 35. *De laserpitiario mimo*] Vir doctu[s] legendum putat *vino*; veriorem tame[n] Illustris Viri emendationem existimo quamquam apud Columellam huius mentionem extare non sum nescius lib. V. de R. R. cap. IX. *Nos exiguum ad modum* (de malo Punico serendo loquitur) *laseris vino diluimus, & ita cacumina arboris summa oblevimus, ea res emendabit acorem malorum.* Locum ideo in medium protuli ut ex illo alteri medicinam facerem, extanti Lib. de Arborib. cap. XXIII. ubi de eodem iisdem ferè verbis: *Nos exiguum ad modum* (sic scribendum, non junctim *admodum* ut perperam hactenus in vulgatis) *laser Cyrenaicum vino diluimus, & ita cacumina arboris summa oblevimus, ea res emendavit acorem malorum.* Mallem hic *emendabit*, ut priore loco ipse Columella. quem locum sic emendandum esse probavit Eruditissimus Wilhelmus Goesius, spectatissimum illud Senatorum decus.

Cap. 38. *An ut matrona*] *Aut ut*

Tornæs.

Tornæſ. Doctiſſ. Th. Munckerus legendum putat *Non ut*, quod mox ſubdat,
Smaragdum ad quam rem viridem, pretioſam vitrum.
Quo Carchedonios optas ignes lapideos
Niſi ut ſcintillent?

Cap. 48. *Chryſippus ut ad inventionem ſufficeret*. Legendum exiſtimat Doctiſſ. Th. Munckerus meus, *Chryſippus ut ad inventionem ſufficeret acervi*. Chryſippus in Dialecticis quam maximè claruit, invenitque *acervum* ſive acervalem argumentationem, Tullio *Sorites* dictam: Hinc acervum cum Chryſippo ſæpe conjungunt Auctores. Perſius ſub finem Sat. ult.

——— *depinge, ubi ſiſtam,*
Inventus, Chryſippe, tui finitor acervi.

Mart. Capella lib. IV. in quo de Dialectica, non longe ab initio:

Chryſippus cumulet, proprium conſumat acervum,
Carneadeſque parem vim gerat helleboro.

Sidonius Apoll. Carm. XXIII.

Non hunc, ſi voluit rotare rhythmos,
Quidquam propoſito virum morari
Chryſippus potuiſſet ex acervo.

Cap. 67. *Servitia ecce in frontibus cernitis*] Doctiſſ. Thomas Munckerus malit *ſtigmata*, ut paullo ante, & cap. 63. *Ut videamini ſtigmate eſſe puncti.*

Ac primum omnium] *At* cod. Leid. Re-denda hæc particula Valerio Maximo lib. I. cap. VIII. ext. 19. *At, quia supra usitatam rationem excedentia attigimus &c.* sic nostra ex vetustissimo codice Excerpta. In vulgatis minus rectè legitur, *Quia supra*, &c.

Pap. 254. lin. 3. Ego Gitoni. pag 255. lin. 14. Hospites veluti conclamans. & lin. ult. Tum vocum concursu facto. pag. 253. lin. 10. quando etiam ita de invitis fata statuant. Hæc Supplementa cujusdam editoris sunt, non vera Petronii: minimis ergo edenda literis Typographo fuerant. Vide Notas ad cap. 73. *Dum ancilla* &c

Cap. 93. *Templumque tuis imponis Hypæpis*] Doctiss. viro Th. Munckero omnino legendum videtur, *suis Hypæpis*: erat enim Lydorum oppidum. Quando autem templum in isto oppido Priapo positum ait, satis indicat, id numini eius fuisse dicatum.

Pag. 357. in Frag. *Mycono*] Sic scribendum esse docuit Nob. N. Heinsius in Notis ad XXI. Heroid. epist. *Myconos* enim non *Mycone* dicta est hæc insula.

Pag. 361. *Dum sumit* &c.] emendat Illustris Heinsius hoc distichon in suis ad III. Art. Amat. lib. Notis:

Dum

Dum sumit cretea m faciem Sertoria, cretam.
Perdidit illa, simul perdidit & faciem.

Pag. 371. *Hic sum situs*] In Pacuvii Poëtæ verecundissimo Epigrammate, quod apud Aulum Gellium extat lib. I. capit. XXIV.

HEIC. SUNT. POETÆ. MARCEI. PACUVIEI. SITA.
OSSA. HOC. VOLEBAM. NESCIUS. NE. ESSES. VALE.

Tibullus lib. III. Eleg. II.

Lydamus hic situs est.

Ovid. II. Met. vers. 327.

——— *Signantque hoc carmine saxum:*
Hic situs est Phaëton, currus auriga paterni:
Quem si non tenuit magnis tamen excidit ausis.

AD PRIAPEIA.

Ad Lect. *Latio*] *Tatio* ex Membranis Scriverius castigavit.

Carm. 3. *Ducens ex Elephantidos libellis*] *dicans e. E. L.* scribendum: Vide N. Heinsium ad Claud. VI. Cons. Honor. vers 372.

Carm. 5. *Sim ligneus*] *Quod sum* quatuor codd. teste Nob Heinsio in suis ad Ovidium Notis.

Carm. 15. *Rapuit Schœneida*] *cepit* Nob. Heinsius in Notis ad Ibin Ovidii.

Carm. 30. *Quarum si carpseris uvas*] lege *sed si quam carpseris uvam* ex emendatione Illustris Heinsii.

Carm. 33. *Turpe quidem factu*] *fatu* Vet. cod. Illustris Heinsii Sic apud Virgilium *haud mollia fatu* libro IX. Æneidos.
amica manus] Martial. l. IX. ep. 42.

Pontice

Pontice quod nunquam futuis sed pellice læva
Vteris, & Veneri servit amica manus.

Carm. 49. *Subducti nostra supercilii*] Senecam epist. 48. *O pueriles ineptias! in hoc supercilia subduximus? in hoc barbam demisimus* &c.

Carm. 63. *Rigetque dura*] Adi N. Heinsii Notas ad lib. III. Trist. Eleg. X. Ubi duos posteriores hujus Carminis versus sic ex Veterum librorum vestigiis restituit Vir Illustris.

Quo tot figuras, quot Philænis invenit,
Non admovente, pruriosa discedit.

Carm. 76. *Penelopes primam*] In priscis codicibus, *Penelopes primam Dido fac prima sequatur*, reponit Nob. Heinsius *Didus*.

Carm. 82. *Dum vivis sperare decet*] Quid si *licet* legamus? quod in nonnullis.

Carm. 83. *Tuas sine*] *suas* legendum esse docuit Nobiliss. Heinsius.

FINIS NOTARUM.

SCRIPTO

SCRIPTORES
IN HIS
NOTIS
Citati, illustrati, emendati.

Ci-

Ovi-

Vir-

FINIS.

Errata.

Pag. 187. lin. 7. Cap. 50. p. 188. l. ult. Cap. 51. p. 248. l. 6. puerilem partem. p. 261. l. 1. scenas. p. 376. l. ult. *superbus*.

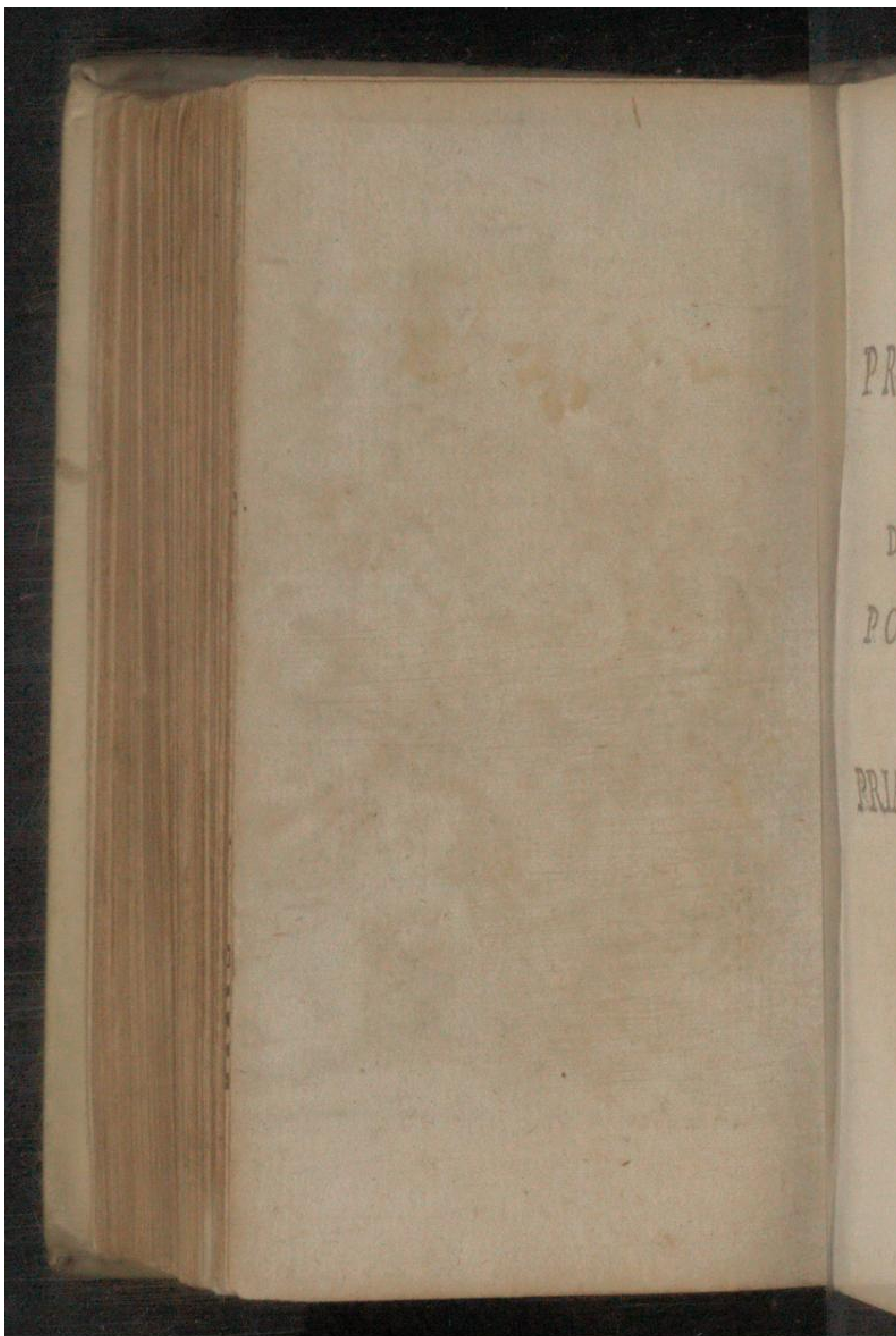
IN PRIAPEIS.

Pag. 20. l. 2. *carpseris*.

IN NOTIS.

Pag. 11. l. 18. reddendam. Cætera, si quæ sint per te facilè emendabis benigne lector, & interim valebis.

PRIAPUS
C. Decker fe

3.

PRIAPEIA,

SIVE

DIVERSORUM

POETARUM

IN

PRIAPUM LUSUS.

JOSEPHUS SCALIGER.

Scripſerunt hujus argumenti poëmatia plures veterum, Catullus, Tibullus, Ovidius, Petronius Arbiter, alii. Itaque ex eorum epigrammatis totus hic liber concinnatus eſt, & conflatus ab eo qui epigramma illud libro præpoſuit, *Carminis incompti*, &c.

DIVERSORUM POETARUM IN PRIAPUM LUSUS.

Ad Lectorem.

Arminis incompti lusus lecture procaces,
Conveniens Tatio pœne supercilium.
Non Soror hoc habitat Phœbi, non Vesta sacello,
Nec quæ de patrio vertice nata Dea est:
Sed ruber hortorum custos membrosior æquo,
Qui tectum nullis vestibus inguen habet.
Aut igitur tunicam parti prætende tegendæ,
Aut quibus hanc oculis adspicis, ista lege.

CARMEN. I.
AD PRIAPUM.

LUdens hæc ego teste te, Priape,
Horto carmina digna, non libello,
Scripsi non nimium laboriose.
Nec Musas tamen, ut solent Poëtæ,
Ad non virgineum locum vocavi.
Nam sensus mihi corque defuisset,
Castas Pieridum chorum sorores
Auso ducere mentulam ad Priapi.
Ergo quidquid id est, quod otiosus
Templi parietibus tui notavi,
In partem accipias bonam rogamus.

II. PRIAPUS.

OBscure poteram tibi dicere, da mihi, quod tu
Des licet assidue, nil tamen inde perit.
Da mihi quod cupies frustra dare forsitan olim,
Cum tenet obsessas invida barba genas,

Quod-

Quodque Iovi dederat, qui raptus ab alite sacra,
Miscet amatori pocula grata suo:
Quod virgo prima cupido dat nocte marito,
Dum timet alterius vulnus inepta loci.
Simplicius multo est, da pædicare Latine
Dicere, quid faciam? crassa Minerva mea est.

III. AD PRIAPUM.

OBscœnis rigido deo tabellas
Ducens ex Elephantidos libellis
Dat donum Lalage, rogatque tentes,
Si pictas opus edat ad figuras.

IV. DE PRIAPO.

QUam puero legem fertur dixisse Priapus,
Versibus hic infra scripta duobus erit;

Quod meus hortus habet, ſumas impune licebit;
Si dederis nobis quod tuus hortus habet.

V. PRIAPUS.

QVod ſum ligneus, ut vides, Priapus,
Et falx lignea, ligneuſque penis;
Prendam te tamen, & tenebo prenſam:
Totamque hanc ſine fraude, quantacunque eſt,
Tormento citharaque tenſiorem,
Ad coſtam tibi ſeptimam recondam.

VI. PRIAPUS.

CUm loquor, una mihi peccatur litera, nam præ,
Pæ, dico ſemper, blæſaque lingua mea eſt.

VII. PRIAPUS.

MAtronæ procul hinc abite castæ:
Turpe est vos legere impudica verba.
Non assis faciunt: euntque recta:
Nimirum sapiunt, videntque magnam
Matronæ quoque mentulam libenter.

VIII. PRIAPUS.

CVr obscœna mihi pars sit sine veste, requiris,
Quæro, tegat nullus cur sua signa deus?
Fulmen habet mundi dominus, tenet illud aperte:
Nec datur æquoreo fuscina tecta deo.
Nec Mavors illum per quem valet, occulit ensem:
Nec latet in tepido Palladis hasta sinu.

Num pudet auratas Phœbum portare sagittas?
Clamve solet pharetram ferre Diana suam?
Num tegit Alcides nodosæ robora clavæ?
Sub tunica virgam num deus ales habet?
Quis Bacchum gracili vestem prætendere thyrso,
Quis te celata cum face vidit Amor?
Nec mihi sit crimen, quod mentula semper aperta est:
Hoc mihi si telum desit, inermis ero.

IX. PRIAPUS.

INsulsissima quid puella rides?
Non me Praxiteles, Scopasve fecit:
Nec sum Phidiaca manu politus:
Sed lignum rude villicus dolavit:
Et dixit mihi, tu Priapus esto.
Spectas me tamen & subinde rides.

Nimirum tibi ſalſa res videtur,
Adſtans inguinibus columna noſtris.

X. PRIAPUS.

NE prenſere cave: prenſo nec fuſte nocebo:
Sæva nec incurva vulnera falce dabo.
Trajectus conto ſic extendêre pedali:
Vt culum rugas non habuiſſe putes.

XI. PRIAPUS.

QVædam ſerior Hectoris parente,
Cumææ ſoror, ut puto, Sibyllæ,
Æqualis tibi, quam domum revertens
Theſeus repperit in rogo jacentem,
Infirmo ſolet huc gradu venire:
Rugoſaſque manus ad aſtra tollens,
Ne deſit ſibi mentulam rogare.
Heſterna quoque luce, dum precatur,
Dentem de tribus excreavit unum.

Tolle, inquam, procul, ac jube latere
Scissa sub tunica, stolâque rufa,
Vt semper solet, & timere lucem,
Qui tanto patet indecens hiatu,
Barbato macer eminente naso,
Vt credas Epicuron oscitari.

XII. PRIAPUS.

P*Ædicere puer, moneo: futuere puella:*
Barbatum furem tertia pœna manet.

XIII. PRIAPUS.

H*Uc huc, quisquis es, in Dei salacis*
Diverti grave ne puta sacellum.
Et si nocte fuit puella tecum,
Hac re quod metuas adire, non est,
Istuc Cœlitibus datur severis.
Nos vappæ sumus, & pusilla cultè
Ruris numina: nos pudore pulso
Stamus sub Iove coleis apertis.
Ergo quilibet huc licebit intret,
Nigra fornicis oblitus favilla.

XIV. PRIAPUS.

Commisso mihi non satis modestas
Quicunque attulerit manus agello:
Is me sentiet esse non spadonem.
Hic inter frutices loco remoto
Dicat forsitan hæc sibi ipse: nemo
Præcisum sciet esse me. sed errat:
Magnis testibus ista res agetur.

XV. AD PRIAPUM.

Qualibus Hippomenes cepit Schœneida pomis:
Qualibus Hesperidum nobilis hortus erat:
Qualia credibile est spatiantem rure paterno,
Nausicaam pleno sæpe tulisse sinu:
Quale fuit malum, quod litera pinxit Acontî,
Qua lecta, cupido pacta puella viro est:

Ta-

Taliacumque puer dominus florentis agelli
Imposuit mensæ nude Priape tuæ.

XVI. PRIAPUS.

QUid mecum tibi circitor moleste?
Ad me quid prohibes venire furem?
Accedat sine: laxior redibit.

XVII. PRIAPUS.

COmmoditas hæc est in nostro maxima pene,
Laxa quod esse mihi femina nulla potest.

XVIII. AD PRIAPUM.

ECquando Thelethusa circulatrix
Quæ clunem tunica tegente nulla
Extis aptius, altiusque motat,
Crissabit tibi fluctuante lumbo:
Sic ut non modo te Priape posset,
Privignum quoque sed movere Phædræ,

XIX. PRIA-

XIX. PRIAPUS.

FUlmina ſub Iove ſunt: Neptuni fuſcina telum:
Enſe potens Mars eſt: haſta, Minerva, tua eſt.
Sutilibus Liber committit prælia thyrſis:
Fertur Apollinea miſſa ſagitta manu.
Herculis armata eſt invicta dextera clava:
At me terribilem mentula tenta facit.

XX. AD PRIAPUM.

COpia me perdit: tu ſuffragare rogatus,
Indicio nec me prode, Priape, tuo.
Hæc quæcunque tibi poſui vernacula poma,
De ſacra nulli dixeris eſſe via.

XXI. PRIAPUS.

FEmina si furtum facit mihi, virque, puerque:
Hæc cunnum, caput hic præbeat, ille nates.

XXII. PRIAPUS.

QVicunque hic violam, rosamve carpet,
Furtivumve olus, aut inempta poma:
Defectus pueroque feminaque,
Hac tentigine, quam videtis in me,
Rumpatur precor usque, mentulaque
Nequidquam sibi pulset umbilicum.

XXIII. PRIAPUS.

HIc me custodem fecundi villicus horti.
Mandati curam jussit habere loci.

Fur

Fur habeas pœnam, licet indignere, feramque
Propter olus, dicas, hoc ego, propter olus?

XXIV. PRIAPUS.

Hoc ſceptrum, quod ab arbore ut reciſum eſt
Nulla jam poterit virere fronde:
Sceptrum, quod pathicæ petunt puellæ:
Quod quidam cupiant tenere Reges:
Cui dant oſcula nobiles cinædi:
Intra viſcera furis ibit uſque
Ad pubem, capulumque coleorum.

XXV. PRIAPUS.

Porro (nam quis erit modus Quirites?)
Aut præcidite ſeminale membrum,
Quod totis mihi noctibus fatigant
Vicinæ ſine fine prurientes,
Vernis paſſeribus ſalaciores:

Aut rumpar: nec habebitis Priapum
Ipsi cernitis exfututus ut sim,
Confectusque, macerque pallidusque
Qui quondam ruber, & valens solebam
Fures cadere quamlibet valentes.
Defecit latus, & periculosam
Cum tussi miser exspuo salivam.

XXVI. AD PRIAPUM.

DElicia populi magno notissima circo
Quinctia vibratas docta movere nates:
Cymbala cum crotalis, pruriginis arma, Priapo
Ponit, & adducta tympana pulsa manu.
Pro quibus, ut semper placeat spectantibus, orat,
Tentaque ad exemplum sit sua turba Dei.

XXVII.

XXVII. PRIAPVS.

TV, qui non bene cogitas, & agrè,
Carpendo tibi temperas ab horto:
Pædicabere fascino pedali.
Quod si tam gravis, & molesta pœna
Non profecerit: altiora tangam.

XXVIII. AD PRIAPVM.

OBscænis peream, Priape, si non
Vti me pudet, improbisque verbis:
Sed cum tu posito deus pudore
Ostendas mihi coleos patenteis,
Cum cunno mihi mentula est vocanda.

XXIX. AD PRIAPUM.

FAlce minax & parte tui majore, Priape:
Ad fontem, quæso, dic mihi, qua sit iter.

XXX. PRIAPUS.

VAde per has viteis, sed si quam capseris uvam,
Quas aliter sumas, hospes, habebis aquas.

XXXI. PRIAPUS.

DOnec proterva nil mihi manu carpes,
Licebit ipsa sis pudicior Vesta:
Sin, hæc mei te ventris arma laxabunt,
Exire ut ipsa de tuo queas culo.

XXXII. PRIAPUS.

UVis aridior puella passis,
Buxo pallidior, novaque cera,
Collatas sibi quæ, suisque membris
Formicas facit altiles videri:
Cujus viscera aperta Tuscus
Per pellem poterit videre haruspex.
Quæ succo caret, atque petra pumex,

Nemo

Nemo viderit hanc ut expuentem:
Quam pro ſanguine pulverem, ſcobemque
In venis medici putant habere:
Ad me nocte ſolet venire: & affert
Pallorem, maciemque larvialem.
Ductor ferreus inſularis, æque
Lateræ videor fricare cornu.

XXXIII. PRIAPUS.

NAjadas antiqui, Drydaſque habuere Priapi:
Et, quo tenta Dei vena ſubiret, erat.
Nunc adeo nihil eſt, adeo mea plena libido;
Ut Nymphas omneis interiiſſe putem.
Turpe quidem fatu, ſed ne tentigine rumpar,
Falce manu poſitâ fiet amica manus.

XXXIV. AD PRIAPUM

CUm ſacrum fieret Deo ſalaci,
Conducta eſt pretio puella parvo.
Communis ſatis omnibus futura;
Quæ quot nocte viros peregit una,
Tot verpas tibi dedicat ſalignas.

XXXV. PRIAPUS.

PÆdicabere fur ſemel: ſed idem
Si prenſus fueris bis, irrumabo.
Quod ſi tertia furta molieris:
Vt pœnam patiare & hanc, & illam,
Pædicaberis irrumaberiſque.

XXXVI. PRIAPUS.

NOtas habemus quiſque corporis formas.
Phœbus comoſus: Hercules lacertoſus:

Tra-

Trahitque Bacchus virginis tener formam :
Minerva flavo lumine est : Venus paeto :
Frontem cruentos Arcadas vides Faunos :
Habet decenteis nuncius deûm plantas :
Tutela Lemni dispares movet gressus ,
Intonsa semper Æsculapio barba est :
Nemo est feroci pectorosior Marte :
Quod si quis inter hac locus mihi restat ,
Deus Priapo mentulatior non est.

XXXVII. VOTI SOLUTIO.

CVr pictum memori sit in tabella
Membrum quaritis , unde procreamur.
Cum penis mihi forte lasus esset ,
Chirurgique manum miser timerem :
Diis me legitimis, nimisque magnis,

Vt Phœbo, puta, filioque Phœbi
Curatum dare mentulam verebar.
Huic dixi, fer opem, Priape, parti,
Cujus tu, pater, ipse par videris,
Qua salva sine sectione facta,
Ponetur tibi picta, quam levaris,
Compar, consimilisque, concolorque.
Promisit fore: mentulamque movit
Pro nutu deus, & rogata fecit.

XXXIIX. PRIAPUS.

SImpliciter tibi me, quodcunque est, dicere oportet:
Natura est quoniam semper aperta mihi.
Pædicare volo: tu vis decerpere poma.
Quod peto, si dederis: quod petis, accipies.

XXXIX. PRIAPUS.

FOrma Mercurius potest placere:
Forma conspiciendus est Apollo,
Formosus quoque pingitur Lyæus:
Fer-

Formosissimus omnium est Cupido.
Me pulcra fateor carere forma:
Verum mentula luculenta nostra est:
Hanc mavult sibi, quam Deos priores,
Si qua est non fatui puella cunni.

XL. AD PRIAPUM.

NOta Suburanas inter Telethusa puellas,
Quæ puto de quæstu libera facta suo est:
Cingit inaurata penem tibi sancte corona:
Hunc pathicæ summi Numinis instar habent.

XLI. PRIAPUS.

QVisquis venerit huc, poëta fiat,
Et versus mihi dedicet jocosos.
Qui non fecerit: inter eruditos
Ficosissimus ambulet poëtas.

XLII. AD PRIAPUM.

LÆtus Aristagoras natis bene villicus uvis
De cera facta dat tibi poma Deus,
At tu sacrati contentus imagine pomi,
Fac veros fructus ille, Priape, ferat.

XLIII. PRIAPUS.

NOlite omnia, quæ loquor, putare,
Per lusum mihi, per jocumque dici.
Deprehensos ego, ter quaterque fures
Omnes ne dubitetis, irrumabo.

XLIV. PRIAPUS.

VElle quid hanc dicas, quamvis sim ligneus, hastam:
Oscula dat medio siqua puella mihi?
Augure non opus est: in me, mihi credite, dixit,
Utetur veris usibus hasta rudis.

XLV. PRIAPUS.

Cum quendam rigidus Deus videret
Ferventi caput ustulare ferro,
Vt Mauræ similis foret puellæ:
Heus, inquit, tibi dicimus cinæde,
Vras te licet usque, torqueasque:
Num tandem prior est puella, quæso,
Quam sunt, mentula quos habet, capilli?

XLVI. PRIAPUS.

O non candidior puella Maura,
O sed mollior omnibus cinædis,
Pygmæo brevior gruem timenti,
Vrsis asperior, pilosiorque,
Medis laxior, Indicisque braccis,
Mandes hic licet, ut libenter ires.
Nam quamvis videar satis paratus,
Erucarum opus est decem maniplis,
Fossas inguinis ut teram, dolemque
Cunni vermiculos scaturienteis.

XLVII.

XLVII. PRIAPUS.

QVicumque veſtrum qui venit ad Cœnam,
Libare nullos ſuſtinet mihi verſus:
Illius uxor, aut amica, rivalem
Laſciviendo languidum, precor, reddat,
Et ipſe longa nocte dormiat ſolus,
Libidinoſis incitatus erucis.

XLVIII. PRIAPVS.

QVod partem madidam mei videtis,
Per quam ſignificor Priapus eſſe:
Non ros eſt, mihi crede, nec pruina:
Sed quod ſponte ſua ſolet remitti,
Cum mens eſt pathicæ memor puellæ.

XLIX. PRIAPVS.

TV quicunque vides circa tectoria noſtra
Non nimium caſti carmina plena joci,

Ver-

Versibus obscœnis offendi desine: non est
Mentula subducti nostra supercilii.

L. AD PRIAPVM.

QVædam, si placet hoc tibi, Priape,
icosissima me puella ludit:
t non dat mihi, nec negat daturam:
ausasque invenit usque differendi.
uæ si contigerit fruenda nobis:
otam cum paribus, Priape, nostris
ingemus tibi mentulam coronis.

LI. PRIAPVS.

QVid hoc negoti est, quave suspicer causa
enire in hortum plurimos meum fures,
um quisquis in nos incidit, luat pœnas;
t usque curvos excavetur ad lumbos?

Non

Non ficus hic est præferenda vicinæ,
Vvæque, quales flava legit Arete:
Non mala truncis asserenda Picenis.
Pyrumve, tanto quod periculo captes;
Magisque cera luteum nova prunum,
Sorbumve ventres lubricos moraturum.
Præsigne rami nec mei ferunt morum.
Nucemve longam, quam vocant avellanam,
Amygdalumve flore purpureo fulgens.
Non brassicarum fero gulosior caules,
Betasve, quantas hortus educat nullus,
Crescensve semper in suum caput porrum:
Nec seminosas ad cucurbitas quenquam,
Ad ocymumve cucumeresve humi fusos,
Venire credo, sessilesve lactucas.
Nec ut salaces nocte tollat erucas,
Men-

Mentamque olentem, cum salubribus rutis:
Acresque cæpas, alliumque fibratum.
Quæ cuncta nostro ut ambiamus in septo.
Non pauciora proximi ferunt horti,
Quibus relictu, in mihi laboratum
Locum venitis, improbissimi fures.
Nimirum apertam convolatis ad pœnam:
Et vos hocipsum, quod minamur, invitat.

LII. PRIAPVS.

HEus tu, non bene qui manum rapacem
Mandato mihi contines ab horto:
Iam primum stator hic libidinosus
Alternis ineundo & exeundo
Porta te faciet patentiorem.
Accedunt duo, qui latus tuentur,
Pulchre pensilibus peculiati.
Qui cùm te malè foderint jacentem,

Ad

Ad partem veniet ſalax aſellus,
Nihilo deterius mutoniatus.
Quare, qui ſapiet, malum cavebit;
Cum tantum hic ſciet eſſe mentu-
larum.

LIII. AD PRIAPVM.

C*Ontentus modico Bacchus ſolet*
eſſe racemo:
Cum capiant alti vix ſua muſta
lacus.
Magnaque fecundis cum meſſibus
area deſit,
In Cereris crines una corona da-
tur.
Tu quoque Dive minor majorum
exempla ſecutus;
Quamvis pauca damus, conſule
poma boni.

LIV. PRIAPVS.

E, D, ſi ſcribas, temonemque inſu-
per addas:
Qui medium vult D ſcindere,
pictus erit.

LV. PRIA-

LV. PRIAPVS.

CRedere quis posset, falcem quoque, turpe fateri,
De digitis fures surripuisse meis?
Nec movet amissi tam me jactura, pudorque,
Quam præbent justos altera tela metus.
Quæ si perdidero patria multabor, & olim
Ille tuus civis, Lampsace, Gallus erit.

LVI. PRIAPVS.

DErides quoque fur, & impudicum
Ostendis digitum mihi minanti,
Eheu me miserum quod ista lignum est,
Quæ me terribilem facit videri.
Mandabo domino tamen salaci,
Ut pro me velit irrumare fures.

LVII. PRIAPVS.

Cornix, & caries, vetusque bustum,
Turba & putrida facta seculorum,
Quæ forsan potuisset esse nutrix
Tithoni, Priamique, Nestorisque,
Illis ni pueris anus fuisset.
Ne desit sibi, me rogat, fututor.
Quid si nunc roget, ut puella fiat?
Si nummos tamen hæc habet, puella est.

LIIX. PRIAPVS.

Quicunque fur fefellerit fidem nostram,
Effeminato marceat procul culo.
Quæque hæc proterva carpserit manu poma
Puella, nullum inveniat fututorem.

LIX. PRIAPVS.

Prædictum tibi ne negare possis,
Si fur veneris impudicus ibis.

LX. AD PRIAPVM.

SI quot habes versus: tot haberes poma, Priape:
Esses antiquo ditior Alcinoo.

LXI. AD PRIAPVM.

QVid frustra quereris, colone, mecum,
Quod quondam bene fructuosa malus,
Auctumnis sterilis duobus adstem?
Non me prægravat, ut putas, senectus,
Nec sum grandine verberata dura,
Nec gemmas modo germine exeunteis
Seri frigoris ustulavit aura,
Nec venti, pluviæve, siccitasve,
Quod de se quererer, malum dederunt:
Non sturnus mihi, graculusve raptor,
Aut cornix anus, aut aquosus anser,

Aut corvus nocuit siticulosus :
Sed quod carmina pessimi poëta
Ramis sustineo laboriosis.

LXII. PRIAPVS.

SEcuri dormite canes, custodit
hortum
Cum sibi dilecta Seirius Erigone

LXIII. RIAPUS.

PArum est, amici, fixerim quo
hic sedem,
Agente terra per Caniculam rimas
Siticulosam sustinens diu astatem
Parum, quod imi perfluunt sinu
imbres :
Et in capillos grandines cadunt no
stros :
Rigetque cruda barba vincta cry
stallo (luce
Parum, quòd acta sub laboribu
Parem diebus pervigil traho noctem
Huc adde, quod me terribilem
deum fuste

Ma-

Manus ſine arte ruſticæ dolaverunt,
Interque cunctos vilius deos numen
Cucurbitarum ligneus vocor cuſtos.
Accedit iſtis impudentiæ ſignum,
Libidinoſo tenta pyramis nervo:
Ad hanc puella (penè nomen adjeci)
Solet venire cum ſuo fututore:
Quo tot figuras, quot Philænis invenit,
Non admovente, prurioſa diſcedit.

LXIV. PRIAPUS.

QUidem mollior anſeris medulla,
Furatum venit huc amore pœnæ,
Furetur licet uſque non videbo.

LXV. AD PRIAPUM.

HIc tibi, qui roſtro creſcentia lilia merſit,
Cæditur è tepida victima porcus hara.

Ne tamen exanimum facias pecus omne, Priape:
Horti sit facies janua clausa tui.

LXVI. PRIAPVS.

TV *quæ, ne videas notam virilem,*
Hinc averteris, ut decet pudicam:
Nimirum, nisi quod times videre,
Intra viscera habere concupiscis.

LXVII. PRIAPVS.

P*Enelopes primam* DIdonis *prima sequatur,*
Et primam CAni *syllaba prima* REmi,
Quodque fit ex illis, mihi tu deprensus in horto
Fur dabis: hac pœna culpa luenda tua est.

LXVIII. PRIAPVS.

RVsticus indocte si quid dixisse videbor,
Da veniam : libros non lego, poma lego.
Sed rudis hic dominum toties audire legentem
Institi, Homeriacas edidicique (notas.
Psoleon ille vocat quod nos Psoloenta vocamus :
Id quod nos culum, culeon ille vocat.
Smerdaleos certe nisi res non munda vocatur,
Et padiconum mentula smerdalea est.

LXIX. PRIAPVS.

QVid? nisi Tanario placuisset Troica cunno
Mentula, quod caneret, non habuisset opus.
Mentula Tantalidæ bene si non nota fuisset,
Nil, senior Chryses quod quereretur, erat.

Hæc eadem socium tenera spoliavit amica,
Quæque erat Æacidæ, maluit esse suam.
Ille Pelethroniam cecinit miserabile carmen
Ad citharam, cithara, tensior ipse sua.
Nobilis hinc nata nempe incipit Ilias ira:
Principium sacri carminis illa fuit.
Altera materia est error fallentis Vlyssei,
Si verum quæras, hunc quoque movit amor.
Hinc legitur radix de qua flos aureus exit:
Quem cum moly vocat, mentula moly fuit.
Hinc legimus Circen, Atlantiademque Calypso
Grandia Dulichii jussa tulisse viri.
Hujus & Alcinoi mirata est filia membrum
Frondenti ramo vix potuisse tegi.

Ad

Ad vetulam tamen ille ſuam properabat, & omnis
Mens erat in cunno Penelopeja tuo.
Quæ ſic caſta manes, ut jam convivia viſas:
Utque fututorum ſit tua plena domus.
E quibus ut ſcires quicunque valentior eſſet:
Hæc es ad arrectos verba locuta procos:
Nemo meo melius nervum tendebat Ulyſſe:
Sive illi laterum, ſeu fuit artis opus.
Qui quoniam periit, modo vos intendite, qualem
Eſſe virum ſciero, vir ſit ut ille meus.
Hac ego Penelope potui tibi lege placere:
Illo ſed nondum tempore factus eram.

LXX. PRIAPVS.

CUm fici tibi suavitas subibit,
Et jam porrigere huc manum libebit:
Ad me respice, fur & æstimato,
Quot pondo tibi mentula est cacanda.

LXXI. PRIAPVS.

IElusit mihi pauper inquilinus,
Qui libum dederat, molamque fusam,
Quare partibus additis in ignem
Sacro protinus hinc abit peracto.
Vicini canis huc subinde venit,
Nidorem puto prosecuta fumi:
Quæ libamine mentulæ comeso,
Tota nocte mihi litat rigendo.
At vos amplius hoc loco cavete
Quidquam ponere, ne famelicorum
Ad me turba velit canum venire:
Ne dum me colitis meumque numen,
Custodes habeatis irrumatos.

LXXII.

LXXII. PRIAPVS.

SI commiſſa meæ carpes pomaria curæ:
Dulcia quid doleam perdere, doctus eris.

LXXIII. AD PRIAPVM.

POmarii tutela diligens, rubro
Priape furibus minare mutino.

LXXIV. PRIAPVS.

QUod movear non eſt: quia ſi furaberis ipſe
Grandia mala, tibi μακρὰ βραχεῖα dabo.

LXXV. PRIAPVS.

OBliquis pathicæ quid me ſpectatis ocellis?
Non ſtat in inguinibus mentula tenta meis.

Quæ tamen exanimis nunc est, & inutile lignum:
Vtilis hæc, aram si dederitis, erit.

LXXVI. PRIAPVS.

PEr medios ibit pueros, mediasque puellas
Mentula: barbatis non nisi summa petet.

LXXVII. AD PRIAPVM.

DOdona est tibi Jupiter sacrata,
Junoni Samos, & Mycena Diti:
Vndæ Tænaros æquorisque Regi.
Pallas Cecropias tuetur arces:
Delphos Pythius orbis umbilicum:
Creten Delia, Cynthiosque colleis:
Faunus Mænalon, Arcadumque silvas.
Est tutela Rhodos beata Solis:
Gades Herculis, humidumque Tibur:
Cyllene celeri Dei nivosa:
Tardo gratior astuosa Lemnos.

Ennææ

Ennaeæ Cererem nurus frequentant:
Raptam Cyzicos ostreosa Divam:
Formosam Venerem Cnidos, Paphosque.
Mortales tibi Lampsacum dicarunt.

LXXIIX. PRIAPVS.

QVod sim jam senier, meumque canis
Cum barba caput albicet capillis:
Deprensos ego perforare possum
Tithonum, Priamumque, Nestoremque,
Immanem stomachum mihi videtis,
Qui densam facitis subinde sepem,
Et fures prohibetis huc adire.
Hoc est lædere, dum juvatis; hoc est
Non admittere ad aucupem volucres.
Obstructa est via: nec licet jacenti
Jactura natis expiare culpam.
Ergo qui prius usque & usque & usque
Furum scindere podices solebam,
Per

Per noctes aliquot, dieſque ceſſo:
Pœnas do quoque, quod ſatis, ſuperque eſt,
In ſemenque abeo, ſalaxque quondam
Non vitam perago. quis hoc putaret,
Vt luſu citharœdus abſtineret?
At vos ne peream ſitu ſenili,
Quæſo deſinite eſſe diligentes,
Neve imponite fibulam Priapo.

LXXIX. PRIAPVS.

AT dii, deæque dentibus tuis eſcas
Negent amicas cunnilinge vicine,
Per quem puella fortis ante, nec mendax,
Et quæ ſolebat impigro celer paſſu
Ad nos venire: nunc miſella Labdace
Vix poſſe jurat ambulare præ foſſis.

LXXX. AD PRIAPVM.

PRiape, quod ſis faſcino gravis
tento,
Quod exprobravit hic tibi ſuo verſu
Poëta noſter: erubeſcere hoc noli.
Non es Poëta faſcinoſior noſtro.

LXXXI. AD PRIAPVM.

AT non longa ſatis non ſtat bene
mentula craſſa,
Et quam ſi tractes, creſcere poſ-
ſe putes.
Me miſerum cupidas fallit menſura
puellas,
Non habet hæc aliud mentula
majus eo.
Vtilior Tydeûs, qui ſi quid credis
Homero,
Ingenio pugnax, corpore parvus
erat.
Sed potuit damno nobis novitaſque,
pudorque
Eſſe: repellendus ſæpius iſte mihi.

LXXXII.

LXXXII. AD PRIAPVM.

DVm vivis, ſperare decet: tu ruſtice cuſtos
Huc ades, & nervis tente Priape fave.

LXXXIII. AD PRIAPVM.

VIllicus arari quondam, nunc cultor agelli,
Hæc tibi Perſpectus templa, Priape, dico.
Pro quibus officiis ſi fas eſt, ſancte paciſcor,
Aſſiduus cuſtos ruris ut eſſe velis:
Improbus ut ſi quis noſtrum violarit agellum:
Hunc tu; ſed taceo. ſcis puto, quod ſequitur.

LXXXIV. Albii Tibulli de inertia inguinis.

AD PRIAPVM.

QVid hoc novi eſt? quid ira nuntiat Deûm?
Silente nocte candidus mihi puer
Tepente cum jaceret abditus ſinu,
Venus fuit quieta, nec viriliter
Iners ſenile penis extulit caput.
Placet Priape? qui ſub arboris coma
Soles ſacrum revincte pampino caput
Ruber ſedere cum rubente faſcino.
At ô Tripalle ſæpe floribus novis
Suas ſine arte deligavimus comas:
Abegimuſque voce ſæpe, cum tibi
Senexve corvus, impigerve graculus
Sacrum feriret ore corneo caput.
Vale Priape: debeo tibi nihil.
Vale nefande deſtitutor inguinum,
Iacebis inter arva pallidus ſitu,

Canisve sævus usque minget, au
tibi
Aper fricabit oblitum latus luto.
Scelestepenis, ô cui meum malum
Gravi, piaque lege noxiam lues!
Licet querare nec tibi tener puer
Patebit ullus ingemente qui toro
Juvante verset arte mobilem na-
tem.
Puella nec jocosa te levi manu
Fovebit, apprimetve lubricum fe-
mur.
Bidens amica Romuli senis memo
Paratur: inter atra cujus inguina
Vagaque pelle, tectus inguinum
gelu
Araneosus obsidet fores situs.
Tibi hæc paratur: ut tuum ter, &
quater
Voret profunda fossa lubricum ca-
put
Licebit æger, aut languentior cu-
bes,
Tereris usque, donec ah miser, miser
Triplexque, quadruplexque com-
pleas specum.

Super-

Superbia iſta proderit nihil: ſimul
Vagum ſonante merſeris caput luto.
Quid eſt iners pigetne lentitudinis?
Licebit hoc inultus auferas ſemel.
Sed ille cum redibit aureus puer:
Simul ſonanti ſenſeris iter pede:
Repente nervos excitet libidine
Et inquietus inguina arrigat tumor:
Neque incitare ceſſet, uſque dum mihi
Venus jocoſa molle ruperit latus.

PRIAPEIUM

Albii Tibulli Equitis Romani,

Totidem Iambis puris Græce.

Ἔα τί χρῆμα; τί χρέος θεόσυλον;
Ἐμοὶ μὲν ἄρτι περῶντα παιδικῶν
κόρες
Ἀωρὶ νυκτὸς αἴγλης ἀμφεθάλπετο·
Φλῆλος ἦν μὲν ἔργον οὐδέν. οὐδ᾽ ἅμα
Ἄκικυς ἀντέτεινε σύντονον κέρα.
Ἀληθὲς ὦ πρείπο᾽ ὃς ἐν δρυὸς σκιᾷ
Ἐρυθρὸς ἐξέρυθρον δι᾽ βοτῆς πέος
Κάθη, πυκαστὸς ἀμπελοστεφὲς κάρα;
Τείφαλλε, σοὶ δὲ τῇ μὲν ἀνθέμοις
φόβῃ
Ἔδησα δυσπτένιστα βοστρύχων
πλέκη.
Τέδ᾽ αὖ σοβιῶν ἔκυρον, εἴτε σοὶ
πάλαι
Τρόχις κολοιὸς, εἴτε πέμπελος
κόραξ

Κάρα

Κάρᾳ κόλαπτε χείλεσ' αἰκυλοστό-
μοις.
Ἄπερρε, καὶ γὰρ οὐδὲν εὖ πεπόνθαμεν.
Ἄπερρ', ἄπερρέ μοι τὰ τοῦ πέους
προσδάς.
Χαμαιρριφὴς γὰρ, δυσπινής τε κεί-
σεαι.
Κύων δ' ὀπισθίουρος, ἠὲ βορβόρου
Ἐνθεὶς καθυβριεῖ σε σῦς ὀρειγό-
μος.
Ἄπισ' ἄπιστε φαλλ' ἐμὸς μέγας
φθόρος,
Κακῶς, στάφ' ἴθι, τίσεαι νόμῳ
δίκην.
Κλάοις ἄν. οὐδέ σοι φίλου κόρου ποτὲ
Χάρις γένοιτ' ἄν, ὃς λυγισμὸν εὖ
μάλα
Στρεφοῖτο λυσίπυγον ἐμμαλέστα-
τα.
Σὲ δ' οὔτε χαρτὸν οὐ φιλοστέβος κόρη
Τεθάλψετ' οὐ γὰρ χρῶτα συμκλα-
κήσεται.
Χαμαιτύπη γὰρ νωδὸς, ἡ παλαιγε-
νὴς

Πάρεστ᾽, ἐφ᾽ ἧς γε δουλοτεροῦς διασφα-
γὸς
Παλιστρόφοις ἑλικτὰ ῥυτίδων σχι-
δαῖς
Ἀραχνίων πέφλιδε τριπτυχῶν ῥά-
κη.
Ἰδοὺ πάρεστ᾽ ἵν᾽ ὥς σε τελεσάκις
μάλα
Ἄβυσσον αὖ βέρεθρον ἐγκάπτῃ κά-
ρα.
Καρηβαρὶς σφύοι ἂν, ἔκτονος τ᾽ ὄ-
φις.
Ἀτὰρ παλιντριβής γε φεῦ τάλαν
τάλαν
Ἐπιστεφὲς τέταρτα πληθυνεῖς κύ-
τος.
Ὑπέρφρονος δ᾽ ἂν οὐκ ὄναιο λήμα-
τος
Τότ᾽ οὖν, ἐς ἰλὺν ἢ ἀχανὲς βύθος
πεσών.
Τί δή; οὐ φρένας σ᾽ ἔφηκε τῆς ἀθυ-
μίας;
Τονῦν ἀδῶ ἅ μου καταπερίξεο.
Ὅταν δ᾽ ἐκεῖνος ὧδε παῖς ἀφίξεται,
Ψό-

Ψόφος δέ σ' ὥτ' ἀπαρτίου ποδὸς
βαλεῖ,
Στύοιτ' ἂν ὀρθόπρεμνος ὄρχεων τό-
νος,
Τά, τ' ἄρθρα τυμπανισμὸς ἐμμε-
νοῦς σπέρχου,
Λάβοι ἂν ἀσφάδαστος ὥστε μὴ κα-
μεῖν,
Πεινή σε τέρμα λοισθίῳ δαίμη κό-
πῳ.

LXXXV. M. Valerii Martialis AD PRIAPUM.

*NOn horti, neque palmitis bea-
ti*, &c.
Sed rari nemoris Priape custos,
Ex quo natus es, & potes renasci;
Furaces moneo manus repellas.
Et silvam domini focis reserves.
*Si defecerit hac, & ipse lignum
es.*

LXXXVI. PRIAPUS.

VEre rosa, autumno pomis, æstate frequentor
Spicis: una mihi est horrida pestis hiems.
Nam frigus metuo, & vereor ne ligneus ignem
Hac Deus ignaris præbeat agricolis.

LXXXVII. C.Valerii Catulli. PRIAPUS.

EGo hæc ego arte fabricata rustica,
Ego arida, ô viator, ecce populus
Agellulum hunc, sinistra, tute quem vides,
Herique villulam, hortulumque pauperis
Tuor, malasque furis arceo manus.
Mihi corolla picta Vere ponitur:
Mihi rubens arista sole fervido:

Mihi

Mihi virente dulcis uva pampino:
Mihique glauca duro oliva frigore;
Meis capella delicata paſcuis
In urbem adulta lacte portat ubera:
Meiſque pinguis agnus ex ovilibus
Gravem domum remittit ære dexteram,
Tenerque, matre mugiente, vaccula
Deûm profundit ante templa ſanguinem.
Proin viator hunc Deum vereberis,
Manumque ſorſum habebis hoc tibi expedit.
Parata namque crux, ſine arte mentula.
Velim pol, inquis: at pol ecce villicus
Venit; valente cui revulſa brachio
Fit iſta mentula apta clava dexteræ.

C. Valerii Catulli

PRIAPEIUM,

Totidem Jambis puris Græce redditum.

Ἐγὼ τέχνημα φαυλοτέκτονος χερός,
Ἐγὼ δὲ φιτρὸς ἀζαλής, ὁδοιπόρε,
Ἰδοὺ τὸ γήδιον τόδ' ἐξ ἀριστερᾶς,
Ἔπαυλιν ἀνδρὸς, ὄρχατον τ' ἐπισκοπῶ
Πένητος, ἐκ δὲ φωρὸς ἁρπαγὰς τρέπω.
Ἐμοὶ μὲν ἦρ' ἄρηρεν ἄνθεμος πλόκος,
Ἐμοὶ δὲ πυρσόφλοιος ἄσταχυς θέρει,
Ὀπωρινῷ τε λαρὸς ἀμπέλου βότρυς,
Κακῷ τε χείματ' ὠμὸν ὄμφακος στέφος.
Χίμαιρ' ἐμοῖσιν ἴξαλος νομεύμασι

Πο-

Πόλιν δ' ἀμολγὰς οὐκέτ' εὐγλαγῆ
φέρει.
Ἐμοῦ δ' ἀπ' ἀμνὸς εὐθαλὴς ἐπαύλεων
Δόμονδε βρειθυκέρματον χέρ' εἰσ-
άγει.
Τέρεινα πόρτις αἰνομήτορος βοὸς
Χέει πρόναος αἱματοσφαγὲς λί-
βος
Θεοῖσι. Τόνδε τὸν θεὸν σέβου ξένε,
Χέρας δὲ χωρὶς ἴσχε. σοὶ τόδ' ἀσφα-
λές.
Ἕτοιμος ἀσκέπαρνον αἰκία πέος.
Λέγοις, θέλοιμ' ἂν ἀλλ' ἰδοῦ προσ-
έρχεται
Ἀγροῖκος οὗτος. ᾧ γ' ἀποσπαδὲς
τόδε
Πέος τυλωτὸν ὅπλον ἐμπρέπει χε-
ρί.

LXXXVIII.

LXXXVIII. Ejuſdem. PRIAPVS.

HVnc ego juvenes locum, villulamque paluſtrem,
Tectam vimine junceo, cariciſque maniplis,
Quercus arida, ruſtica conformata ſecuri,
Nunc tuor: magis,& magis ut beata quotannis.
Hujus nam domini colunt me, deumque ſalutant.
Pauperis tugurii pater, filiuſque coloni.
Alter aſſidua colens diligentia, ut herba
Dumoſa, aſperaque à meo ſit remota ſacello:
Alter parva ferens manu ſemper munera larga.
Florido mihi ponitur picta vere corolla
Primitu, & tenera virens ſpica mollis ariſta:

Luteæ

Luteæ violæ mihi, luteumque papaver,
Pallentesque cucurbitæ, & suaveolentia mala,
Uva pampinea rubens educata sub umbra.
Sanguine hanc etiam mihi (sed tacebitis) aram
Barbatus linit hirculus, cornipesque capella,
Pro queis omnia honoribus hæc necesse Priapo
Præstare, & domini hortulum vineaque tueri.
Quare hinc, ô pueri, malas abstinete rapinas.
Vicinus prope dives est, negligensque Priapus
Inde sumite. semita hæc deinde vos feret ipsa.

Ejus-

Ejuſdem AD PRIAPUM.

HVnc lucum tibi dedico conſecroque, Priape
Qua domus tua Lampſaci eſt, quaque ſylva Priape
Nam te præcipue in ſuis urbibus colit ora
Helleſpontia, cæteris oſtreoſior oris.

PRIAPEIORUM FINIS.

